

Upravištvu, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. črt. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsaki dan razen ponedeljka.
Naročnina snaga mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Čuvajte Jugoslavijo!

Abesinski problem še ne bo likvidiran

London, 17. avgusta. br. Snoči je bil v Zenevi objavljen dnevni red zasedanja sveta Društva narodov, ki se bo pričelo 13. septembra. Zasedanje bo trajalo več dni in bodo na njem obravnavali razna politična vprašanja, med drugim tudi palestinski problem. Splošno pozornost je izzvalo dejstvo, da na dnevi red n. bilo postavljeno abesinsko vprašanje. Kakor znano, se je še v zadnjem času govorilo, da bo na pobudo Anglije Društvo narodov že na svojem je-senskem zasedanju kolektivno priznalo italijanske aneksije abesinskih dežel. Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da abesinsko vprašanje za sedaj še ne bo urejeno samo zato, ker se pogajanja med Italijo in Anglijo le polagoma razvijajo, angleško-italijanski odnosi pa se morajo po diplomatski poti do kraja urediti še pred likvidacijo abesinske zadeve.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Egiptski pogoji za priznanje aneksije Abesinije

London, 17. avgusta. AA. »Daily Herald« poroča, da je angleška vlada naročila svojemu poslaniku v Kairu, naj vpraša egiptsko vlado za mnenje o priznanju italijanske suverenosti nad Abesinijo. List trdi, da je egiptska vlada odgovorila, da nima ničesar proti angleškemu priznanju italijanske suverenosti nad Abesinijo, vendar pa meni, da mora kot pogoj zahtevati, naj Italija ustavi vse svoje vojaške priprave v Libiji. Prav tako mora Italijanska vlada obljubiti, da na meji med Abesinijo in Egiptom ne bo gradila nikakih utrd. List pristavlja, da bo zelo važno za priznanje italijanske suverenosti nad Abesinijo tudi stališče angleških dominionov.

List »Almisir« v Kairu zahteva sodelovanje Egipta pri britansko-italijanskih pogajanjih, ker gre za življenjske koristi Egipta, posebno glede na mejo pri Tan-skem jezeru in Rdečem morju, če bi se priznala italijanska nadoblast na Abesinijo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Zbližanje med ČSR in Poljsko

Praga, 17. avgusta. AA. ČTK poroča, da je bila v zadnjem času precejšnja napetost zaradi nekaterih nesporazumov med poljsko in češkoslovaško vlado, sedaj pa češki listi z veseljem poročajo, ker sta predsednik vlade dr. Hodža in zunanji minister dr. Krofta dovolila voditelju slovaške opozicije, da lahko sprejme visoko poljsko odlikovanje »Polonia Restituta«. Hlinka je sedaj na Poljskem, kjer je bil povsod sprejet z velikimi častmi. Ze nekaj let ni dobil noben češkoslovaški politik poljskega odlikovanja. Odklepet dr. Hožice dokazuje dobro voljo ČSR, da se približa Poljski.

Točno plačaj »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnico

Lansbury bo obiskal dr. Beneša in dr. Schuschnigga

London, 17. avgust. d. Poslanec delavske stranke Georges Lansbury, ki je imel v zadnjih mesecih razgovore s Hitlerjem in Mussolinijem, namerava v kratkem oditi na novo potovanje ter obiskati poljskega maršala Rydz Smiglyja, predsednika dr. Beneša in kancelarja dr. Schuschnigga.

Kupuj domače blago!

Demonstracije proti židom v Curihu

Bern, 17. avgusta. AA. V Curihu so bili večeraj protizidovski izgredi. Demonstranti so na glavnih cestah vzklikali proti židovskemu kongresu. V kavarni, kjer se zbirajo židje, so demonstranti metali bombe za solzenje.

ČANGKAJŠEK PREVZEL VODSTVO OPERACIJ PRI ŠANGHAJU

Junaški odpor kitajske vojske povzroča Japoncem vedno večje skrbni in se zato pripravljajo na dolgotrajno vojno

Sanghaj, 17. avgusta. o. Položaj v Sanghaju postaja čim dalje bolj napet. Japonci so v raznih odsekih sanghajske fronte že angažirali ojačenja, ki so jih prejeli iz Koreje in Mandžukua. Japonska letala, ki so imela doslej svoje oporišče za polet nad Kitajsko na Formozi, so dobila na razpolago novo letališče nesporedno pred Sanghajem. Na drugi strani so se tudi Kitajci na novo mobilizirali. Kakor se je zvedelo, je maršal Čangkajšek sam prevzel vodstvo kitajske vojske v Sanghaju, ki šteje 13 divizij rednega vojaštva. Iz Nankinga bo v kratkem prispelo na fronto pri Sanghaju več novih divizij kitajske vojske. Z drugih kitajskih front prihaja le malo vesti. Vse kaže, da se je japonska akcija sedaj koncentrirala izključno na Sanghaj. Iz Tientina beže kitajski prebivalci v množicah proti jugu.

Borbe z menjajočo se srečo

Ze od jutraj se čuje od severne postaje, od Čapeja in Vusunga silno grmenje topov. Japonske vojske ladje so pričele bombardirati kitajsko trdnjavo Vusung, ki je najvažnejša kitajska strateška točka ob izlivu Huangpuja v Jangcejang. Japonske vojske ladje so ponovno podirle tudi po Huangpuju navzgor prav pred mednarodno koncesijo, odkoder sistematsko bombardirajo kitajske postojanke okrog parka Hungkija, vzdolž reke Sučou. V čepejskem odseku pa je prišlo dopoldne že ponovno do spopadov na nož.

Poročevalec agencije United Press je zvedel, da je kitajsko topništvo popolnoma porušilo veliko japonsko trgovsko podjetje na obrežju Huangpuja, tik poleg japonskega generalnega konzulata. Kitajci so v parku Konghiju snoči ob pozni uri s silnim napadom zavzeli japonski glavni stan, vendar so jih Japonci še ponoči zopet pregnali iz bližine tega objekta.

Med tem se je okrog Vusunga izkrcalo več novih oddelkov japonske vojske, ki so jih nemudoma poslali v čepejski odsek, deloma pa tudi na desno stran Huangpuja, odkoder pridirajo proti Paotunju, kjer je prišlo že večeraj ponovno do hudih bojov. Ogorčene borbe so se danes razvile tudi okrog severne postaje, kjer so Kitajci mečno ojačili svoje oddelke. Pod pritiskom japonskih mornariških sil so se zaradi zapornega ognja z japonskih vojnih ladij, sprito katerega kitajske rezerve niso mogle priti v prve bojne črte, pa so se morali za nekaj ur umakniti od koldvora.

Poškodovana japonska križarka

Opoldne je nastala nenadoma na križarki »Isunoo«, ki je zasidrana pred mednarodno koncesijo, silna eksplozija. Med Kitajci je nastalo silno navdušenje in kmalu so tudi pri severni postaji prešli v nov napad. Zaporni ogenj, ki je onemogočil sleherni prehod do severne postaje, je bil nenadoma prekinjen. Kitajci so v zaletu zopet zavzeli svoje prejšnje postojanke. Zvedelo se je, da sta dva kitajska kadeta s torpednim čolnom priplula navzdol po reki Huangpu in se skoraj neopaženo približala japonski vojni ladji. Iz neposredne bližine sta oddala proti njej dva torpeda. Eden izmed njiju je ladjo zadel. Ostale japonske vojske ladje so v hipu pričele obstreljevati oba kadeta in je čoln takoj izgubil pod vodo. Kadeta sta bila sicer hudo ranjena, vendar sta še mogla priplavati na desno obrežje Huangpuja, kjer pa je za njima izginila vsaka sled. Japonska križarka »Isunoo« je bila hudo poškodovana, vendar se je še držala nad vodo, baterije na njej pa so za nekaj časa utihle. Kolikšne so poškodbe na ladji, za sedaj še ni bilo mogoče dognati.

Kočljiv položaj v mednarodni koncesiji

Iz mednarodne koncesije se tujci z vso naglico izseljujejo. Davi je bilo za področje mednarodne koncesije doseženo kratko premirje med Japonci in Kitajci. Konzularne oblasti so si prizadevale, da bi se to premirje podaljšalo, da bi se lahko vsi tujci mirno umaknili z vojnega področja. Japonci pa so to njihovo zahtevo odbili, češ, da se morajo mednarodne koncesije posluževati za svoje vojne operacije. Sanghajski župan je v svojem odgovoru naglasil, da bi Kitajci na to zahtevo pristali, če bi se evakuacija tujcev za nekaj dni odgodila, trenutno pa kitajske oblasti ne morejo jamčiti za varnost tujcev izven Sanghaja.

Položaj v mednarodni koncesiji je tem bolj težaven, ker se je na njenem ozemlju zbralo več stotisoč kitajskih beguncev in je nastala nevarnost, da se po koncesiji razširijo razne kužne bolezni. Oblasti so tudi v skrbeh, da ne bi zmanjkalo vode, ker se sanghajski vodovod nahaja sredi kitajskih in japonskih rovov in ga lahko eni ali drugi vsak čas porušijo. Pilnarna je že poškodovana, tako da je v koncesiji zmanjkalo plina. Deloma so tudi koncesijske oblasti odredile razdejane plinskih napeljav, da ne bi nastale kakšne eksplozije. Tudi električna centrala lahko vsak čas preneha s proizvodnjo toka.

Kitajci so opoldne zavzeli napol razdejano japonsko predilnico v zapadnem koncu japonske naselbine v mednarodni koncesiji. Japonske vojske ladje so jih kmalu zopet pričele obstreljevati. Zaradi topniškega dvoboja je položaj na zapadnem delu mednarodne koncesije postal nevzdržen. Civilno prebivalstvo se je v naglici

umakilo v francosko koncesijo. Nemški diplomatski zastopnik se je iz svoje palače umaknil v neko šolo. Nekaj granat je danes zopet udarilo v poslovni okraj Bunt. Veš hiš je bilo na novo razdejanih. V čepejskem odseku fronte je 13 japonskih letal bombardiralo kitajske postojanke. Bombardiranje je trajalo 40 minut. Okrog 100 Kitajcev je bilo ubitih, nad 300 pa ranjenih.

Nova divizija izkrcana

Tokio, 17. avgusta. Kakor poročajo iz Sanghaja, se je dopoldne izkrcala okrog Vusunga nova divizija japonskega vojaštva. Japonske vojske sile okrog Sanghaja so bile tako znatno ojačane. Pred mestom stoji sedaj vojska, ki šteje 30.000 moderno oboroženih vojakov.

Nankovski prelaz še v kitajskih rokah

Nanking, 17. avgusta. d. Na pristojnih kitajskih mestih zanikajo inozemske vesti, po katerih so japonske čete zasedle nankovski prelaz. Japonci generalni štab je objavil, da so hudi nalivi v severni Kitajski onemogočili nadaljevanje japonske ofenzive pri Nankovu.

Osojbe jap. poslaništva zapustilo Nanking

Nanking, 17. avgusta. o. Danes je iz Nankinga odpotovalo vse osebe japonskega poslaništva s posebnim vlakom proti Cingtau. Odpravnik poslov ob tej priliki kitajskemu zunanjemu ministertvu ni izročil nobene note.

Kitajsko notranje posojilo

Sanghaj, 17. avgusta. d. Finančno ministertvo je napovedalo razpis posojila v višini 500 milijonov dolarjev. Posojilo se ne bo obrestovalo, odplačevati pa se bo pričelo s tretjim letom po zaključitvi bojev s Japonci. Zadolžnice se ne bodo odvajale samo za gotovino, temveč tudi za dragocene predmete. Posojilo bo razpisano pod imenom »Za narodni blagor«.

Kitajska odklanja sporazum proti Rusiji

Dunaj, 17. avgusta. AA. Kitajski finančni minister Kung, ki se sedaj mudi na Dunaju, je izjavil novinarjem, da bo vojna na Kitajskem trajala najbrže zelo dolgo. Japonska »ma samo ta cilj, da si na Kitajskem ustvari teren za svojo borbo z Rusijo. Japonska bi s Kitajci samo pod tem pogojem sklenila mir, toda Kitajska odklanja vsak sporazum, ki bi bil naperjen proti tretji državi. Kitajska hoče živeti v miru z Rusijo in z vso Evropo ter se bo zato borila za svojo neodvisnost do zadnje kaplje krvi. Ob koncu svoje izjave je Kung zanikal, da misli maršal Čangkajšek prevzeti le vodstvo vojnih zadev, predsedstvo vlade pa izročiti njemu.

Splošna mobilizacija na Japonskem

London, 17. avgusta. d. Po poročilih iz Tientina so na Japonskem proglasili splošno mobilizacijo. Japonska vlada je sporočila državam, ki so zainteresirane v Sanghaju, da namerava nadaljevati boje v Sanghaju in svrhu zaštite 30.000 tamošnjih Japoncev.

Sklicanje japonskega parlamenta

Tokio, 17. avgusta. AA. Vlada je sklenila sklicati parlament za 3. september na izredno zasedanje, ki bo trajalo tri dni. Mislijo, da namerava preko parlamenta sporočiti narodu, da se je razmerje Kitajsko in Japonsko poslabšalo, in ga pozvati, naj se združi, da bo država premagala sedanje težave. Nadalje bo vlada izročila parlamentu tretji dopolnilni proračun in zakone, ki bodo omogočili, da se vse japonsko gospodarstvo postavi v vojno stanje in uvede nadzorstvo države, med drugim na zunanjo trgovino in na investicije kapitala. Eden izmed teh zakonov ima namen ohraniti sedanjí tečaj jena in obrestno mero 3,5%.

Na seji vlade je izjavil mornariški minister, da je japonsko letalstvo sestrelilo doslej ali uničilo 87 kitajskih letal in 17 hangarjev. Dodal je, da je japonsko letalstvo napravilo veliko škodo letalskemu oporišču v Nankingu. Položaj v Sanghaju je slej ko prej zelo kočljiv, ker Kitajski noče izpremeniti svojega zadržanja.

Vojni minister Sugijama je izjavil, da pridirajo nankinske čete na kitajski sever in da je večina kitajskih čet zbrana med Paotingom in Sankčevom.

Kako presoja položaj Angleži

London, 17. avgusta. o. Listi posvečajo danes vso pozornost dogodkom v Sanghaju. »Times« pravijo, da bo Anglija vendarle morala posredovati med Kitajci in Japonci. V nevarnosti so angleški interesi. Japonci hočejo za vsako ceno spraviti pod svo-

jo kontrolo vso kovinsko in strojno industrijo na Kitajskem, vse kitajske rudnike, predilnice in tkalnice. Kakor vse kaže, bo vojna trajala zelo dolgo in v tem primeru morajo Japonci računati s še hušjo gospodarsko krizo, kakor so jo prestali l. 1905. Japonci menda zamen upajo, da bodo z naglimi vojaškimi operacijami odločili v nekaj mesecih vojno v svojo korist. Prevslem se varajo, če menijo, da bo Nanking kdaj priznal Mandžukuo, še manj pa zasedbo Caharja, Hopeja in Santunga. Vpad Japoncev v Sanghaj ne pomeni samo kršitve kitajskih suverenih pravic, nego tudi mednarodnih interesov, ker je bil Sanghaj mednarodno finančno in gospodarsko središče.

Nov poraz Baskov

Boji v palencijski pokrajini — General Miaja zopet v Madridu

Saint Jean de Luz, 17. avgusta. o. Na fronti v palencijski pokrajini se je nacionalistična ofenziva po večerajšnjih uspehih in zavzetju strateško važne Reinose za sedaj končala. Nacionalisti so okrog Reinose zavzeli še vasi Arijo in Monte Castro. Zapadno od Reinose so malone obkolili skoraj pol baskovske vojske, ki je branila santanderske meje. Del Baskov se je v zadnjem trenutku umaknil v gore, 800 pa so jih nacionalisti ujeli. Obenem so zaplenili 19 tankov in 6 topov ter mnogo drugega vojnega materiala. V gorah nad Reinoso so se Baski med tem spet utrdili in si z vso naglico dogradili nove skoraj nezavzete postojanke. Hkratu so bili tja odposlani večji oddelki baskovskega vojaštva izpred Ovieda.

General Miaja, ki je bil zaradi nesrečne republikanske ofenzive pri Bruneti premišljen iz Madrida na aragonsko fronto, je prišel zopet nazaj v Madrid. Preiskava je dognala, da je za neuspeh pri Bruneti odgovoren zgolj general Lister, ki je bil že pred dnevi odstavljen.

Fronta prebita

Pariz, 17. avgusta. br. Tu se potrjujejo vesti o hudem porazu Baskov na jugu santanderske dežele. Fronta je bila na štirih krajih prebita. Ni izključeno, da bo baskovska vlada odredila umik svoje vojske iz Santandra, ker bi jo drugače lahko doletela enaka usoda kakor republikansko vojsko, ki je branila Malago.

Baski beže v gore

Hendaye, 17. avgusta. d. Španski nacionalisti so hermetično zaprli francosko-špansko mejo. Vzrok je dejstvo, da se v osvobojenih baskovskih pokrajinah niso odzvali Francovemu pozivu mladeniči v starosti 18 let, ki so bili nenadoma mobilizirani. V domnevi, da bodo mnogi rajši pobegnili iz države, kakor pa vstopili v vojaško službo, so nacionalisti zaprli mejo za vse špance, ki hočejo potovati v inozemstvo. Kakor poročajo, se v pokrajini Guipuzcoi in Biskaji mnogi mladeniči niso javili vladnim oblastem ter so rajši pobegnili v gore. Zato so nacionalisti po radiu razglasili, da bodo vsi, ki se ne bodo v določenem roku prijavili, proglašeni za ubežnike ter obsojeni na smrt. Baski, ki so se javili pri vojaških oblasteh, pošiljali v Navaro in Staro Kastilijo, da jih tamkaj izvežbajo.

Revolucija v Iraku

Ostavka dosedanje vlade — Meja je zaprta in vse metne zveze prekinjene

Bagdad, 17. avgusta. br. V Iraku je izbruhnil splošen upor. Umor šefa generalnega štaba, generala Bekirja Sidkija, je bil poslednji povod za izbruh revolucije, ki naj odpravi diktaturo, katero je proglasil general Sidki pred 10 meseci, ko so njegovi pristaši opravili a sveta njegovega prednika. Kakor znano, je veljal general Bekir Sidki za pristaša nemške politike in za odočnega nasprotnika Anglije. Splošno sodijo, da igrajo pri novi revoluciji v Iraku veliko vlogo tudi angleški interesi. Vse telefonske in brezžične zveze z Irakom so od davi prekinjene, tako

Rusija se pripravlja na intervencijo

Tokio, 17. avgusta. br. Dogodke na kontinentu presojajo tukajšnji politični krogi zelo resno. Iz Zunanje Mongolije kakor tudi iz Vladivostoka prihajajo vesti, da se ruska vojska pripravlja za intervencijo. Poročila govore o pospešenih vojaških pripravah. Javnost je zaradi teh vesti silno vznemirjena, vojaški krogi pa zatrjujejo, da je vrhovno poveljstvo že od vsega početka računalo z možnostjo ruske intervencije in da je odredilo vse potrebne ukrepe, da se pritisk s severa paralizira. Veekar pomenu ruske vojaške priprave dokaz, da Nanking in Moskva sodelujeta proti Japoncem.

Eksplozija japonske smodnišnice

Tokio, 17. avgusta. w. Snoči je v tvornici smodnika v Uiju v pokrajini Kioto nastala eksplozija. Zgorelo je devet skladišč. Izpod razvalin so doslej izvlekli 20 mrtvih, 800 hiš okoli tovarne pa je močno poškodovanih.

350.000 smrtnih žrtev med civilnim prebivalstvom

Bruselj, 17. avgusta. d. Zastopniku »Revue Belge« je izjavil general Franco, da je državljanska vojna zahtevala doslej 350.000 smrtnih žrtev med civilnim prebivalstvom. Bodoči režim v Španiji ne bo zgrajen na demokratiški podlagi, ker bi ne ustrežal potrebam španskega naroda. Španija hoče vzdrževati z vsemi državami dobre odnose, razen s Sovjetsko unijo. Prav tako hoče živeti v dobrem razmerju tudi z vladjo ljudske fronte v Franciji. Če bo španski narod izrazil željo, da bi se vrnil k vladnemu sistemu, ki se mu ima Španija zahvaliti za svojo veliko preteklost, bo pač narod odločil sam, toda prej se morajo odstraniti vsa notranja nesoglasja med nacionalnimi skupinami.

Preselitev republikanske vlade v Barcelono

Pariz, 17. avgusta. d. »Journal« poroča, da je bila pred kratkim v Valenciji seja vlade, ki je razpravljala o svoji preselitvi v Barcelono. Najprej naj bi preselili samo par ministrstev, med drugim notranje, finančno in pravosodno ter tudi ministrsko predsedništvo, vojno ministertvo pa bo še nadalje ostalo v Valenciji.

Nove nemške ladje v španskih vodah

Livorno, 17. avgusta. br. Nemške vojske ladje križarka »Köln« in rušička »Albatros« in »Seeadler«, ki so se od 14. t. m. nahajale v tukajšnji luki, so davi odplule proti Cadizu.

Ruska pomoč republikancem

Pariz, 17. avgusta. br. »Matin« poroča, da so v Moskvi zelo vznemirjeni zaradi poslednjih neuspehov španskih republikancev na raznih španskih bojiščih. Stalin je večeraj sprejel španskega poslanika in mu predložil stališče moskovske vlade. Zahteval je, da se vlada v Valenciji prostovoljno podredi kontroli ruskega vojaškega atašea. Obenem ji obljubil Špancem vso nadaljnjo pomoč. List poroča dalje, da so tri ruske tovarne ladje večeraj odplule iz Bakua z velikimi tovari vojnih potrebščin proti Španiji. V Španijo je odpovala tudi večje število letalskih, pehotnih in topniških častnikov.

da ni mogoče dobiti nikakih podrobnejših informacij o razvoju revolucije. Ve se le, da vodijo upot nazadovoljni generali. Ze snoči je irška vlada podala ostavko, vladna kriza pa je bila že ponoči rešena. Novo vlado je sestavil Džamil Enah paška, ki je bil že dvakrat ministrijski predsednik. Jeruzalem, 17. avgusta. o. Po vesteh iz Bagdada so uporniki gospodarji položaja po vsej državi. Vodstvo upora je davi prekinilo vse zveze s tujino. Na mejah so razpostavljene njihove straže. Za sedaj še ni znana usoda prejšnjega ministrskega predsednika Sulejmana paše.

Brezuspešno iskanje Levanevskega

Fairbanks, 17. avgusta. br. Ameriški letalec Matern, ki se je odpravil z nekim svojim tovarišem na polet preko kanadskih tundar proti Severnemu tečaju, da bi izsledil ruskega letalca Levanevskega in njegovega tovariša, od katerih že dva dni ni nikake vesti, se je opoldne vrnil s svojega poleta. Izjavil je, da ga je vibarno vreme zelo oviralo že nad Kanado. V severnih kanadskih pokrajinah divja silen orkan, zaradi katerega se je moral vrniti.

Jubilej naših izseljencev v Nemčiji

Berlin, 17. avgusta. AA. Jugoslovensko narodno združenje v Nemčiji je proglasilo

Usoda konkordata v dr. Mačkovih rokah

V nedeljskem »Jutru« smo odgovorili na očitke »Slovenca«, da smo menda v naši redakciji, če že ne v vodstvu JNS, sfabrirali znano dr. Mačkovo izjavo o konkordatu in jo potem »podtaknili« voditelju Hrvatov. Potek dogodkov je dokazal, da so gospodje s temi svojimi očitki zopet enkrat prav nekrstansko klevečali in se pri tem posluževali sami resnično »podtaknjenih« izjav inž. Košutića, kakor je ugotovilo glasilo dr. Mačka »Hrvatski dnevnik«. Obenem se je izkazalo, da je dr. Maček resnično podal neke izjave o svojem stališču do konkordata in sicer v londonski »Morning Post«, ki bi jo »Slovenec« zaradi svojega izjemnega položaja kaj lahko objavil, namesto da je svečano trdil svojim čitateljem »Maček ni ničesar izjavil...« in poskušal udariti »Jutra« sramotni žig falsifikatorja.

Točnost naših informacij o posebnem stališču dr. Mačka do vprašanja konkordata je potrdil v nedeljo tudi minister prosvete Stošović v svojem govoru v Novem Sadu. Uvodoma se je sicer rezerviral glede avtentičnosti dr. Mačkove izjave, kakor so jo publicirali voditelji srbske zrušene opozicije ter objavili razni inozemski listi, nato pa je svečano izjavil: »Ako naši bratje Hrvati ne žele konkordata, potem morajo to jasno in odkrito povedati. JRZ ima dovolj časa, da prouči tudi njihovo stališče in se opredeli napram njemu. To tembolji, ker je konkordat prešel čez eno četrtino poti, prej ko bi postal definitivni zakon in stopil v življenje.«

Medtem so izpregovorili tudi v Zagrebu. Torkovo oficijelno »Vreme« namreč objavlja poročilo svojega dopisnika, ki se je razgovarjal o dr. Mačkovem stališču do konkordatskega vprašanja z najmerodajnejšimi zagrebskimi krogi. Tam je zvedel, da se je beograjska združena opozicijska resnična interesna, kakšno stališče zavzema dr. Maček do vprašanja konkordata. Dr. Maček se ni hotel izjasniti iz več razlogov. Glavni je bil ta, da so v vrstah hrvatskega pokreta tudi ljudje, ki jim je mnogo na tem, da bi bil konkordat sprejet. Dopisnik »Vremena« misli s tem na hrvatske klerikale, ki so se docela podredili vodstvu dr. Mačka in igrajo danes že vidno vlogo v hrvatskem narodnem pokretu.

Nato potrjuje »Vreme« dopisnik »Resničnost« vesti, da je dr. Maček izjavil nekemu zastopniku združene opozicije ustmeno sledeče: S konkordatom se hrvatsko vprašanje ne premakne z mrtve točke in je zaradi tega zanj konkordat politično indiferenten. Zaradi tega tudi ne bo zavzel javno stališče niti za, niti proti konkordatu. Konkordat spada v niz zakonov in pogodb, ki so bili izdelani od diktatorskega režima in je njegovo stališče napram njemu isto, kakor napram vsem ostalim zakonom in sporazumom, ki so jih predložile te vlade.

Kdor zna čitati med vrstami, ta more lahko uganiti pravo mišljenje dr. Mačka, ki ni daleč od tega, kar smo mi trdili o njem na toliko ogorčenje »Slovenca«. Stvarno se izjavi dr. Mačka, kakor jo navaja »Vreme«, bistveno strinja s tem, kar je beograjska združena opozicijska sporo-

čila svojim pristajšem kot mišljenje dr. Mačka. Morda je zavoljo tolažbe in taktičnih ozirih iz svojega se pridala, da bi dr. Maček odstavil vprašanje konkordata z dnevnega reda, če bi prevzela združena opozicijska vlada z njegovo podporo.

Zanimivo je primerjati poročilo »Vremena« z informacijami zagrebskega »Obzora«, ki nasprotno priznava, da je dr. Maček res pisal neko pismo o konkordatu srbskimi združenimi opozicij, ki pa ga je napačno tolmačila, dočim pravi »Vreme«, da je dal samo izjavo nekemu članu združene opozicije. Očitvidno misli s tem dr. Kostića. Po mišljenju »Obzora« je sedaj usoda konkordata sploh v dr. Mačkovih rokah, »ker lahko pričakujemo, da bo dr. Maček naprosen, da se decidirano izjavi o konkordatu in bo najbrže od njegovega odgovora odvisno, ali bo konkordat sploh predložen senatu in sprejem. Izjava ministra Stošovića namreč dokazuje, da ni vlada odločena za vsako cemo vezati svojo usodo na vprašanje ratifikacije konkordata, da je politično vodstvo Hrvatov proti tej pogodbi. Na ta način bi vlada izbila opoziciji iz rok njeno najhujše orodje v sedanjih političnih situaciji in bi propadle nade opozicije, da bo padla vlada na vprašanje konkordata, ker bi ga lahko tako samo odstavila z dnevnega reda.«

Informacije »Obzora« o nadaljnji usodi konkordata so vsakega zanimive, če se pomisli na njegove intimne zveze s prijatelji, ki sede v neposredni bližini vlade, kakor dr. Mačka. Sprito njih je razumljivo vznemirjenje »Slovenca«, ki ni nič več prepričan, da »Maček ni ničesar izjavil, kakor je s tolikim zanosom trdil svojim čitateljem še v soboto. Namesto tega je napisal sedaj članek o »Tajnostnih zagrebskih izjavah«, v katerem se pritožuje, da so v Zagrebu nehalno sprejeli njegovo obrambo dr. Mačka pred podtaknjenimi »Jutra« in JNS. Ugotavlja tudi, da so vsi inozemski listi polni dr. Mačkove izjave v raznih oblikah in da bi storili gospodje prav, če bi objavili sami avtentično izjavo, ki jo je dal voditelj Hrvatov v »Morning Post«. Pri tem jih tolaži, da se cenzure nič ne boje, če je dr. Mačkovo stališče diametralno nasprotno od stališča JNS, ali z drugimi besedami, če je dr. Maček za konkordat v sedanjih obliki. Sicer pa je »Slovenec« od sobote do torka že hudo spremenil svoje mišljenje o dr. Mačkovem stališču in lepo priznava, da »Maček je celo njega silijo do suma, da neka ni v redu in da smo se o stališču vodje HSS moglo le zmotiti...« To sumnjo mu potrjuje tudi »Osservatore Romano«, ki je kot gotovo odlično informiran in nadvse previden list ne 13. t. m. napisal, da stvari s stališčem dr. Mačka napram konkordatu niso take, kakor bi morale biti in da stališče HSS o konkordatskem vprašanju vzbuja resne pomisleke.

Ako se bodo stvari razvijale tako naprej, potem ni izključeno, da bo do prihodnje sobote »Slovenec« zopet enkrat ujel »Jutra« in potrdil to, kar je s svojimi informacijami trdilo »Jutro« že pred tednom dni.

Beleške

Z dejanji na delo!

Opoldanska izdaja »Slovenca« tarna zopet zaradi težkih prilik, a katerimi se morajo boriti slovenske železnice. Po naštevaju raznih kričečih nedostatkov prihaja do zaključka, da smo v zadnji uri in da so razmere dozorele že tako daleč, da je pač zadnji čas, da postanejo resno pozorni na nje vsi, ki so za nemoten promet in za življenje naših železničarjev odgovorni. Ker se je končno začelo resno delo za dostojno ureditev ljubljanskega kolodvora, ne smemo istočasno pozabiti tudi drugih potreb po slovenskih progah. Naša javnost, ki dovolj prispeva v skupno blaginjo, ima polno pravico, vprašati, zakaj se na vseh drugih področjih železniške uprave začenjajo nova dela, v Sloveniji pa se dopušta, da bodo železnice skoraj propadle, potniki pa se bodo morali skoraj sleherni dan voziti v neprestani smrtni nevarnosti.

Zahteve »Slovenca« opoldnevnika podpisujemo tudi mi z obema rokama. Opozorjamo pa ga, naj pritiska na merodajne gosposde, da jih bodo tudi na primeren kraj primerno zastopali. S tem, da samo tarna o obupnem položaju slovenskih železnic, ne bo obnovljen niti en prag in zamenjana niti ena tračnica. Njegovim besedam morajo dati svoj poukaz tisti, ki so zato poklicani. In ravno sedaj je, kakor nalašč, prilika zato, ko se sestavlja državni proračun. Kolikor se spominjamo, so se slovenski poslanci, člani JRZ poslanskega kluba, že predlanskim ponašali s tem, da so dobili v zahtvo za glasovanje pri proračunu graditve zveze Crnomelj — Vrbsko. Od tega sta potekli že dve leti, pa o gradnji te železnice še vedno ni glasu, čeprav je nedavno »Slovenec« vedel povedati, da se ta proga že gradi.

„Socialistov pa ne“...

Zagrebski resnični tajni svetnik in zapriseženi tolmáč za vsa vprašanja politike Kmetjsko-demokratske koalicije in hrvatskega pokreta, spoštovani starina »Obzorja«, je v nedeljo grdo nahrulil jugoslovanske socialiste, kjer so v svojem glasilu »Slobodna reč« dejali, da bi rade volje podprli koncentracijo demokratskih sil v naši državi. Na njihovo skromno mudbo jih je naglasi, da bi že lahko vedeli, kaj misli o njih Kmetjsko-demokratska koalicija kot edina čuvarica nepokvarjene in čiste denaturirane demokracije. »Ne smatraj jih za potrebne partnerje v koncentraciji demokratskih sil, pa mirna Bosna.« Ljudje, ki vodijo brezobzirno borbo proti HSS in še posebno proti Hrvatski delavski zvezi, ne morejo priti v poštev pri kombinacijah za zbiranje demokratskih sil za rešitev preletih političnih problemov. Poleg tega se niti ne ve, koliko pristajajo na to skupino.

Po tem svečanem anatemu socialistom res ne bo preostalo drugega, kakor da se vpišejo v Jugoraz in se potem preko njega vthotapijo v demokratsko fronto, kadar se bo stvorila po zamisli »Obzora« s sodelovanjem KDK in JRZ.

Zagrebcani pozabili na Radića

V »Domu« se pritožuje neki Brlić nad Zagrebčane, da so že skoraj docela pozabili pokojnega voditelja hrvatskih seljakov Stjepana Radića. Tako je bilo na črni maši za pokojnim Stjepanom Radićem v zagrebski stolni katedrali vsega skupaj navzočih kakih 300 ljudi od 200.000 prebivalcev Zagreba. Ljetni so sicer objavljali pozive, naj se ljudje udeležijo črne maše, odziv pa je bil malenkosten. Hrvatskih rodoljubnih društev skoraj ni bilo na izpregled. Manjkali so celo mnogi oni, ki se predstavljajo narodu kot izvrševalci oporoke pokojnega Radića in njegovi nasledniki.

Zamorec je izvršil svojo dolžnost

Eden najbolj uglednih članov Delovnega kluba, ki podpira vladu v senatu, je bil sigurno g. senator Djordjević. Bil je nekak ideolog te parlamentarne formacije in je nastopal pri proračunskih razpravah kot njen glavni načelni govornik. Njegove govore, v katerih je iznašel novo razlago jugoslovenstva in proglasil načelo potrebe čim večjega srbovanja, hrvatanja in slovenstovanja, so objavljali takrat vsi vladni listi, med njimi seveda še s posebnim zadovoljstvom »Slovenec«. Z velikim priznanjem se je skliceval v svojem slovitim proračunskem govoru tudi g. senator Franče Smodej govor »našega tovariša« Dragosava Djordjevića in ga hvalil kot ideološko mojstrovino.

Jedva so pretekli od takrat trije meseci in že čitamo o prav tem senatorju Djordjeviću v glavnem organu JRZ »Samoupravi« stvari da se čitatelji ježijo lasje. »Mož je bil svoje dni opasen levčar, prevedel je znani pornografski roman Sanin, postal župan v neki veliki vojvodinski mestni občini, četudi ni imel pojma o komunalnem gospodarstvu, kot pomočnik ministra prosvete je rusil našo prosveto in izdal svoje najboljše dobrotnike in prijatelje. Kot ban ni delal absolutno ničesar drugega, kakor, da je opravljal svoje zasebne posle in prodal svoje knjige in koledarje. V družbi svojih prijateljev v senatorskem Delovnem klubu je hotel imeti vedno prvo besedo. Rnil se je povsod naprej, njegove govore pa so objavljali listi v dolgih kolonah. »Samouprava« je pozabila pristaviti, da je med temi listi nosila ravno ona zastavo.

Po vsem tem se samo postavljajo vprašanja: Čemu ves ta bobnajoči ogenj na »uvržene« prijatelje Djordjevića od strani njegovih najintimnejših tovarišev? Odgovor je kratak. Siromak je zapustil Delovni klub, ker ima svoje mnenje o konkordatu. Zato pada sedaj na njegovo grešno glavno ognjen in žveplo, kakor na njegove planske tovariše Janjica, Sokra, Borisavljevića in druge. Javnost pa si misli, kaj vse bi se lahko zvedelo, če bi bilo med poslanci in senatorji več Janjčev in Djordjevičev, o pravih zaslugah in delih teh gospodov.

Subotičkega župana žagajo

V subotičkem občinskem svetu imajo že dolgo težko situacijo. Tamošnji župan inž. Ivan Ivandekić sedi na svojem mestu že štiri leta in je bil postavljen še za časa JNS režima. S tem ni zadovoljen voditelj JRZ v Subotici Jurčič, ki pritiska na merodajne činitelje v stranki, naj že izme-

Pismo iz Poljske

H. Varšava, sredi avgusta. Potovanje po Poljskem je zelo zanimivo in tudi zelo poučno. V resnici se namreč kaže Poljska popolnoma drugačna nego jo poznamo iz tiska in pereča vprašanja Poljske so čisto druga, nego jih človek lahko posname iz časopisov. Viri, iz katerih zajema ljudovlada svoje sile, so ogromni, narod je dober, delaven in varčen, ima dobro voljo ter zna ceniti doseženo osvobodjenje. Na železnica je povsod zgleđen red in nikjer ni niti sledu o onem zloglasnem »poljskem gospodarstvu«, ki so ga Nemci v svoji obolosti toliko grdili in obrekovali.

Napredek vsepovsod

Že z vlaka vidi človek, kako se povsod pridno gradi in dela in industrijski razmah se opaža na vsakem koraku. Dasi je bil velik del poljskega ozemlja popolnoma uničen po svetovni vojni, ni o nekdanjem opustošenju nikjer niti sledu. Temelj poljskega narodnega gospodarstva je kmetijstvo. Nemška propaganda namenoma in sistematično širi znano povtorbo, da se meja med Poljsko in Nemčijo razloži na prvi pogled, če da je poljski kmet neizobražen in neomikan. Poljsko ljudstvo je bilo res siromašno in zaostalo, toda samo tam, kjer je bilo pod gospostvom obojih Prusov. Danes pa nikjer več ne vidiš razdrapanih koč, polje je skrbno obdelano in kmet z veliko marljivostjo obdeluje rodno grudo. V kolikor zavisel od pridnosti in iznajdljivosti, je vse v najlepšem redu, toda pozabiti ne smemo, da tvorijo velik del jugozapadne Poljske goščena tla in močvirja. Ti predeli so gotovo med najsiromašnejšimi v Evropi. Sila volje in sposobnost posamznika ne more odoleti skrajno neprijaznim prirodnim prilikam. Povsod pa vidiš, da kmetu primanjkuje kapitala in organizacije, — predvsem pa zemlja. Poljska je poleg Madžarske edina država v Evropi, kjer ni bila uvedena agrarna reforma, tako da narod, osebno pa njegov veliki prirastek, nimata zemlje, kjer bi plodonosno naložila svoj trud. Zato je na kmetih strašanska beda, kakor gotovo nikjer drugod. Toda kmet je ni zakrivil. Agrarna reforma, ki bi dala ljudstvu v last in posest obširna plemiška posestva, je na Poljskem najvažnejši problem in dokler ta ne bo rešen, je vse drugo jalovo in prazno politikantstvo.

Gdynia — ponos Poljakov

Poljsko pristanišče Gdynia je bilo že čisto opisano kot čudež, toda vse kaže, da čudoviti razmah tega poljskega okna v širni svet še davnio ni zaključen. Kdor je videl mesto pred dvema letoma ali lani, ga sedaj skoro ne bi več spoznal. Gdynia je mesto od večeraj, pa se vendar v njenih stavbah razločno kažejo vsa razvoja obdobja. Enajsto leto teče, odkar so začeli na zapuščenih obrežnih močvirjih graditi novi emporij in na tleh borme ribiške vasice stoji danes mesto s 110.000 prebivalci. Nekot ogromni kolodvor je danes že premanjen. Zato bodo zgradili drugega daleko ogromnejšega, dočim bo stari določen samo za krajevni promet. Mesto ima seveda moderno kanalizacijo, vodovod, elektriko in pred vsem krasne ceste, kakor le malo drugih poljskih mest. Med visokimi hišami stoji tu pa tam še kakka lesena ribiška kočica, stisnjena med železobetonskimi orjaki, ostavljena najbrž kot spomin na dobo pred desetimi leti, ki je za vedno minula. Ribičem je vlada odkupila zemljišča, obenem pa jim je postavila velik ribiški dom z vsemi novodobnimi potrebami. Ulice so vse zasajene z drevedmi in poseben čar dajejo mlademu mestu tudi občrni javni vrtni, ki so skrbno gojeni in oskrbovani. Na kilometre daleč se vleče močan obrežni diž in v pristanišču se pristajajo preokceanski orjaki na veliko žalost gdanski Nemcev, ki v svoji oholosti niso verjeli, da bo velikopotezni načrt Gdynie postal resnica in so se samo rogali poljski »megalomani«.

„Hrvatska straža“

čisti vrste KDK

Strahoviti napadi glasila Katoliške akcije »Hrvatske straže« na bivše samostojne demokrate niso ostali brez odgovora. Njihov list »Nova reč« odgovarja na pobožno kanonado očeta Šimraka z enakimi kalibri. Od vseh strelav je »Hrvatsko stražo« najbolj zloba pripomba »Nove reči«, da pripravljajo hrvatski klerikali osončanje svoje lastne stranke. Na ves glas hiti zatrjevati, da je to najbolj zlobna intriga, kar se jih je moglo roditi v redakciji »Nove reči« in da danes ne misli noben hrvatski katoličan na snovanje kakke svoje posebne stranke, ker se vsi prav dobro počutijo pod vodstvom dr. Mačka. Edino, kar še žele od njega, je, da že enkrat obračuna z bivšimi samostojnimi demokrate in jih vrže iz okvira Kmetjsko-demokratske koalicije. To pa zaradi tega, ker so to navadni tujski legionarji, ki so po svoji tradiciji čisto srbska stranka. Kolikor je med njimi Hrvatov, so že davno zapustili hrvatske narodne vrste in se vdignili stranki drugega naroda. Samostojni demokrate med Hrvati lahko zbiraajo okoli sebe Srbe, če jih še niso do dobra spoznali. Hrvate pa naj pustite pri miru. Ako vodstvo hrvatskega narodnega pokreta ne bo s tem računalo, potem mu bodo prizadejali ti »tujski legionarji« še mnogo težav in žalosti.

Ako sodimo prilike po pisanju »Hrvatske straže«, potem se morajo hrvatski kapitalisti počutiti v vrstah hrvatskega narodnega pokreta že silno močne. Sicer ne bi imeli poguma zahtevati od dr. Mačka, da naj vrže kar meni tebi nič na cesto samostojne demokrate, ki so mu ostali zvesti v najtežjih dneh, ko je bila gospodarska okoli »Hrvatske straže« silno ponižna in je premišljevala, kako bi rešila cerkevna posestva izpod udara agrarne reforme.

nije. Zdaj tožijo in jadrkujejo, češ da jih bo Gdynia uničila. Tudi Sopot, znano gdansko letovišče, je ogrožen, kajti Poljaki so zgradili novo kopališko mesto Orłowo, ki je že pritegnilo velik del sopotskih gostov.

Lauka je ogromna in opremljena z najmodernejšimi pripravi. Sreda, 18. VII. 1937. je obvladala več ko polovico vsakega poljskega prekomorskega prometa. Dragocenejši tovor gre ves preko Gdynie, Gdansk da, jejo Poljaki le še les in premog, ni pa daleč čas, ko mu bodo zaprli še ta vir dohodka. Odtod nemška jeza, zavist in jadrkovanje. Poljaki so izredno ponosni na ta kosček svojega morja. Dan na dan prihajajo družbe iz vse Poljske, da se nagledajo morja in kakor v en glas se čuje slava in hvala podpredsedniku vlade inž. Kwiatkowskiemu, ki je ustvaril čudež v Gdyni.

Na severnem koncu pristanišča se vzdiguje hribček s staro vasico Oskowie, ki je že popolnoma obkoljena od ulic moderne mesta. Poleg vasice je malo pokopališče in z njega je lep razgled na mesto in pristanišče, v dalji se vidi celo zlovoljni tekmeč Gdansk. Na pokopališču počiva organizator poljskega vojskega letalstva in sodelavec na zgraditvi Gdynie, general Orlic-Dresler, ki se je lani ponesrečil z letalom. Na nagrobnih spomenikih vidiš poljske napise še iz časov, ko je tod gospodoval pruski soldatski škorenj in ko je bila vsaka poljska beseda smrtni greh. Kašubsko plemo ni niti v časih najhujšega pritiska izgubilo svoje narodne zavesti in ta drobce je Poljakom ohranil pravico, da so zahtevali in dobili svoj delež morja.

Še neki drugi grob je zanimiv na tem pokopališču. Spomenik na njem je surov granitni balvan, napis pa pravi: »Tu počiva Antoni Abraham, goreč branilec svete vere in poljske misli na Kašubskem«. To je bil preprost ribič, domoljub, ki je ob času pariške mirovne konference, ko so Nemci trdili, da je Kašubska deželica nemška, zbral podpise svojih rojakov in jih sam prinesel v Pariz ter dokazal, da kašubsko prebivalstvo nikoli ni bilo nemško. Podvig preprostega ribiča je odločil, da so Poljaki dobili svoje morje.

Avstrijski poslanik na dopustu

Beograd, 17. avgusta. AA. Avstrijski poslanik baron Lotar Wimmer je odšel za 10 dni v tujino na dopust. Za njegovo odsotnost bo vodil avstrijsko poslanništvo kot odpravnik poslov poslaniški svetnik Edvard Lurz.

Likvidacija dvolastniških posestev ob bolgarski meji

Beograd, 17. avgusta. p. Včeraj se je pričela v Nišu nova konferenca jugoslovensko-bolgarske komisije za likvidacijo dvolastniških posestev na meji med obema državama. Komisija se je sestala po presledku treh let in bo obravnavala vsa vprašanja, ki so postala aktualna v tem času.

Zamenjava platišč na vozovih

Beograd, 17. avgusta. p. Z današnjim dnem je bila uveljavljena nova uredba o podaljšanje roka za zamenjavo platišč na tovornih vozov. Rok, ki je potokeel 30. junija t. l., je podaljšan do 1. aprila 1938. Banske uprave smejo na predlog tohniških oddelkov tovornim vozem, ki namajo platišča, kakor jih določa čl. 18 uredbe o zaščiti javnih cest in prometne varnosti na njih z dne 6. junija 1929, prepovedati promet na cestah, na katerih je gornji ustroj izdelan kot sodobno cestnišče iz betona ali asfalta, odnosno na novo izdelanih makadamskih cestah.

Iz državne službe

Beograd, 17. avgusta. p. Napredovali so v 3. lojudski skupino 2. stopnje direktorja Ljudevit Vagaja na realni gimnaziji v Novem mestu in Franjo Mravljak na realni gimnaziji v Celju. V 7. polojajno skupino pa profesor Ivan Medved na učiteljski v Ljubljani. — Upokojen je oficijal 9. skupine Josip Mance pri direkciji državnih železnic v Zagrebu. — V poštni službi so upokojeni: kontrolor A. Nifergal v Mariboru, inspektor Anton Boc v Celju, insp. Franja Drakulić v Zalcu, inspektor Franc Prah, višji kontrolorja Marja Meder, Stefan Domec, Ludvik Florenini in višji prometnik Franc Legat v Ljubljani, inspektor Mirko Bernard, višja kontrolorja Milan Zemljitič in Rudolf Kolbezen v Mariboru, višja kontrolorja Ljudmila Rek v Starem trgu pri Rakeku in višji kontrolor Josip Kladić v Vranskem.

Izguba državljanstva

Beograd, 17. avgusta. p. Z naredbo notranjega ministrstva z dne 7. julija se je odvzelo državljanstvo Petru Balu iz Gradca, rojenemu 27. junija 1894 v Wagramu, pristojnemu v občini Apače v ljutomerskem srezu, ki služi v avstrijskem »Schutzkorps«.

Prepovedan nemški list

Beograd, 17. avgusta. p. Z naredbo notranjega ministrstva z dne 11. t. m. je v naši državi prepovedan list »Kasseler Neueste Nachrichten«, ki izhaja v Kasslu v Nemčiji.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Val hladnega in vlažnega zraka z oblačnim in deževnim vremenom je zajaž že skoraj vs evropsko celino. Ta val se počasi pomika proti vzhodu. Jasno vreme vlada nad Sredozemljem in v vzhodnih predelih Alp. V Jugoslaviji je hladen zrak z oblačnim in deževnim vremenom nad večjim vzhodnim delom. Jasno je na Primorju in v zahodnih in južnih krajih. Toplota je padla v vsej državi. Najnižja Kalinovik 10, najvišja Mostar 36 C.

Zemunska vremenska napoved: Hladno vreme. Prevladovalo bo oblačno v vzhodni polovici s plohami od časa do časa, jasno na Primorju in v zahodnih krajih. Zagrebška: Stalneje, a hladneje vreme. Dunajska: V južnih Alpah precej jasno in topleje.

Jugoslovenska konjunktura v pravi luči

Nedeljski »Obzor« na široko brani tiste hrvatske politike, ki so bili v časih pred in med vojno prvi poborniki jugoslovenske misli, a so sedaj med najbolj glasnimi apostoli separatizma. Po njegovem mišljenju je bila preusmeritev teh gospodov od idealov mladosti ali najlepših moških let posledica razvoja političnih prilik. Jugoslovenstvo, kakor so ga zastopali ti odpadniki, je bilo čisto revolucionarno in svobodoljubno, e katrim nima današnje jugoslovenstvo ničesar skupnega. Sicer pa so storili ti jugoslovenski odpadniki v obeh zagrebskega starine samo svojo narodno dolžnost.

Po tem bednem zagovoru doverljajih jugoslovenskih pobornikov med Hrvati, prebajajo zagrebski starina na moralistična razmišljanja. Po njegovem svatem prepričanju in dolgoletnih izkušnjah ni bilo hrvatsvo nikoli zvezano s kakimi konjunkturnimi. »Dovolj je, če spominamo samo na usodo tolikih hrvatskih javnih delavcev, uradnikov, i. t. d., za časa režima gospoda Petra Živkovića in njegovih idejnih naslednikov. Takrat je bilo v znamenju konjunkturske jugoslovenstvo, ki je prinašalo ministrske portfelje, koncesije, liferacije, mandate i. t. d.«

Ako se ima kdo med Hrvati najmanj pravice pritoževati nad preganjanjem javnih delavcev za časa režima g. Petra Živkovića, potem je to ravno zagrebski »Obzor«. Saj je ravno ta režim uredil preko noči penzijsko vprašanje njegovega šefa in ga postavil povrh še za člana Vrhovnega

zakonodajnega sveta, v katerem je prejel nam mesečno lepe dijete. Reči moramo, da ga je s hvaležnostjo napram temu režimu posekal samo še g. senator Smodej, ki je sedel od režima g. Živkovića posavljen dolga leta v Presburoju.

Da je družba popolna, je treba prišteti še slučajnega mariborskega podžupana, g. Frančeka Žebota z njegovimi pobotnicami za podpore iz rok gospoda Živkovića, zaradi katerih nas še vedno ni tožil.

»Obzor« se v svetem ognju moralističnega ogorčenja razburja zaradi konjunkturske jugoslovenstva, češ da je prinašala ministrske portfelje, koncesije, liferacije, mandate i. t. d. Radi priznamo, da so se delili takrat ministrski portfelji z odprtimi rokami. Deležni jih niso bili jugoslovenski nacionalisti, nego najintimnejši prijatelji »Obzora« gospodje dr. Svrlija, Mažuranić, dr. Frančes, dr. Šitenik i. t. d. Isto velja tudi glede podeljevanja mandatov. Treba je samo prazgodati seznam imenovanih senatorjev, pa se v njem zopet blešči na prvih in najodličnejših mestih prijatelji in soimisljeniki »Obzora«. Kar se pa tiče koncesij in liferacij, pa načena »Obzor« poglavje, v katerem pridajo kaj lahko zopet na vrsto njegovi prijatelji in vzorniki. Zaenkrat smo mu našli ministre in senatorje iz časov konjunkturske jugoslovenstva, če pa želi razgovora tudi o koncesijah in liferacijah, pa smo mu tudi na razpolago. Materiala ne bo zmanjkalo tako naglo.

Minister dr. Spaho je prevzel načrt zakona in resolucijo in je zastopnikom strojevodij izjavil, da se bo za zahteve strojevodij vsestransko zavzel.

Volitve v Dugi Resi

Zagreb, 17. avgusta. o. V nedeljo so se vršile občanske volitve v Dugi Resi. Volilna udeležba je bila zelo pičla in je znašala komaj 25 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Glasovalo je 433 volivcev, ki so vsi oddali svoje glasove za edino listo bivše HSS.

Obračunavanje

Pariz, 17. avgusta. v. Včeraj je bil na jugoslovenskega državljana Nikola Cervinić, ki živi v Parizu, izvršen atentat. Ko je hotel oditi v svoje stanovanje, sta dva neznanca stopila iz avtomobila ter pričela nanj streljati. Cervinić je bil ranjen na hrbtu. Poliočeskemu komisarju, ki vodi preiskavo, je izjavil, da je postal žrtev političnega maščevanja in da pozna napadalce. Kakor poročajo listi, spada Cervinić med teroriste, ki so jih zasledovali v zvezi z atentatom na kralja Aleksandra na francoskega zunanjega ministra Barthouja. Cervinić je bil že takrat izgnan, vendar pa mu je bilo dovoljeno bivanje v Franciji ponovno podaljšano. Napad nanj je treba smatrati kot maščevanje njegovih bivših tovarišev.

Kupujte domače blago!

Nov odbor Slov. gasilske zveze

Zagreb, 17. avgusta. o. Na snočnji seji kongresa slovenske gasilske zveze je bilo izvoljeno novo starešinstvo, sedež zveze pa je bil premeščen iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Za predsednika zveze je bil izvoljen podstarešina gasilske zajednice dravske banovine, dr. Anton Kodre iz Ljubljane, za podpredsednika generalni tajnik češkoslovaške gasilske zveze Anton Weiss iz Prage, za tajnika vrhovni inspektor gasilske službe v Jugoslaviji Ilija Pintar, eno podpredsedniško mesto pa je bilo rezervirano za Poljake. Odbor je začel in ima nalogo pripraviti nov statut slovenske gasilske zveze, ki naj bi bil sprejet na prihodnjem kongresu. Odbor se bo trudil, da Poljake ponovno pridobi za sodelovanje v zvezi ter hkratu pritegne tudi Bolgare.

Zastopniki strojevodij pri prometnem ministru

Beograd, 17. avgusta. AA. Prometni minister dr. Spaho je sprejel 13. t. m. zastopnike strokovnega društva strojevodij državnih železnic in ladij, ki so mu izročili načrt zakona o strojevodijih in resolucijo 15. kongresa, ki zahteva končno uriditev vprašanja strojevodij, v prvi vrsti prevedeno na razrede na podlagi strokovne izobrazbe in zboljšanje plačilnih in delovnih pogojev.

Naši kraji in ljudje

Klic s severne meje

V Slovenskih gorah nam tuji znova ugrabljajo duše

Slov. gorice, sredi avgusta. Pozno nedeljsko popoldne. Preko Svete Ane vleče veter ter lepi na koruzna stebala cestni prah, ki ga dvigajo številne procesije motornih koles in avtomobilov, strešajočih se od vriskov in prepevanja razigranih družb, avstrijskih in nemških izletnikov. Pesmi so tendence, propagandne, trdo zvane in hrupno tolčejo po vsem, kar je nam svetinja, — vriski so prešerni, bojevit, da užigajo in zdaj se za šupo slovenskega kmeta dvigne zmučen in sestradan hlapec, ki preživlja tam uro svoje nedeljske popoldnevne prostosti, zapelje oč zre za vriskajočo družbo, stopi čisti, dvigne klobuk in zarjavo: »Heil!« — Družba z ene strani se ozre, zasmeje se še silneje, avtomobil zmanjša brzino in zavitek cigarete zleti proti hlapcu.

»Katiti, moš, le katiti!« mu poskuša nekdo prigovarjati v lomljeni slovenščini. »Taki so na nas najslabši zigareti. Heil!« zavpije vsa družba znova in avto odbrzdi po razvrani, prašni cesti dalje.

Pred gostilno sredi vasi je gneča; okoliški kmetje se gnetejo krog hitlerjancev, poslušajo hvalnice Hitlerju in njegovemu cesarstvu, ki je postalo dežela, po kateri se cedi mleko in med, kjer ni trpljenja, ne trdih, krivično odmerjenih davkov, ne preganjanj, ne političnih bojev med brati temveč ena sama vse objemajoča harmonija. In glave neumnikov klonijo, čeljusti se stiskajo in oči se upro v tla, — molče se segajo odhajajočim izletnikom v roke.

Spraševanja, pripovedovanja in pojasnjevanja ni konca. Tam gori je vse čudežno, življenje idealno, ceste kakor steklo, ne pa razdrapani in blatni kolovози kakršni so tu. Tam se vaške poti niso tako zanemarjene in izdolbene, da človek niti za trenutke ni brez skrbi za zdravje. In naš nepoučen ljud posluša, kima, v duši pa se mu oblikuje podoba, ki jo skrbno neguje, ji priliva, da raste in bohati dalje.

Pred menoj gre gruča kmetov štiridesetih, petdesetih let; pogovarjajo se slovenski. Čudim se; dve uri hoda sta za menoj, pa čujem prvi slovensko govoričo. Močan, zastaven kmet pripoveduje: »Saj je rekel tisti z nočniki, tisti, ki nam je dal cigare, da mi nismo Slovenci. Do Drave so naselja Nemci in vse to bodo dobili vrnjeno. Še leto ali dve in dobro nam bo!« — Zavili so na pešpot, govorili dalje o vsem, kar so jim povedali propagatorji tistega dne, jaz pa sem šel proti Radgoni in hudo mi je bilo, da bi kričal ob bolečine! — Kaj vse se tu čuje, — kaj vse se vidi! — Toda podoba je, da tisti, ki bi naj čuli, ne poslušajo in ne gledajo, sicer bi jih že davno popadel strah.

Srečam skupino kmečkih fantov, govorijo nemški: nasmejejo se mi in me pozdravijo: »Heil!« — Ne morem verjeti, da so Nemci, pa jih vprašam: »Je kdo od vas Slovenec?« Vsi se oglašajo in mi povedo, da so sicer Slovenci, a se rajši pogovarjajo tako, saj tu sploh slovenščine ni čuti. In kam tudi s slovenščino pridesi!

Bežim dalje in iščem v duhu krivice tej narodni mladenosti in težnji po podreditvi tujcu pa mi pride na misel, da je važno sredstvo za ohranitev in podkrepitev narodne zavestnosti kruh. Kjer ni kruha, gineva vse, tam se rušijo še takšne svetinje... Ampak kaj bi govoril, le kaj bi govoril, ko je vse zastoj! —

Daleč od vasi sem že, veter ponehava in zdi se mi, da čujem šumenje murske vode; zavijem na bližnjico, da bi bil prej doma.

»Dobro večer!« Osupnil sem, tako nenadno je padel ta pozdrav, ko sem šel zamišljen po vratah ob nasadu koruze. Gosposki človek stoji pred menoj, popravlja si očala in me gleda. »Ste tujec?«

»Da, — se pravi ne, — iz sosednje fare sem, — študent.«

»Iz Apac?«

»Ne, tu gor!«

»A? — Jaz pa sem domačin; upokojen upravitelj šole.«

»Nemogoče! — Saj nimate veliko čez štirideset.«

In se je razgovoril:

»Uči sem ljubezen do domovine, se boril za izboljšanje socialnih prilik pri tem trpečem malem človeku, poskušal sem napraviti jez invaziji nemstva, priporočal sem ljudem, naj hrenopijo po pravici, zakaj pravica sama izravna marsikaj. In sem šel. Moje mesto pa je zasedel mladenec.«

Mednarodne dirke v obsegu ljubljanskih in v odlični priredbi SK Ilirije so pač dogodki tolikšnega pomena, da ni prav, če jih odpravimo le z golimi številkami in statistiko tekmovalcev glede na sportno ali turistično skupino motorja, kluba, barve. Le premočno se zavedamo, da je naša oficijska tujski promet dolžan veliko hvaliti prirediteljem teh tekem na najlepši gorski tekmovalni progi Evrope. Tujci jo cenijo — ker je sami nimajo. Zato radi prihajajo k nam. Vedno več jih pride in vedno zadovoljniji odhajajo. To pa ni brez pomena. Nasprotno. Zato smo na Ljubelj in na MKI, ki skrbijo za tako uspešno propagando našega ugleda pred tujci lahko ponosni. Vsem pa, ki to podpirajo bodimo hvaležni, saj pravega razumevanja za večje stvari, ki bi nas dvignile pred tujci, žal ni pri nas. Vse gre le nekam s silo in z večnim moledovanjem.

Kdor je bil le enkrat pri tekmi na Ljubelju, ne pozabi zlopa, kar lahko doživi v

človek, ki razen strankarstva ne pozna ničesar.

Tako se rušijo narodnostne postojanke! »Oni« bijejo drug drugega po licu, osebna nasprotja obračunavajo na nas in tolčejo po vsem, kar jim pride pod bič, narodna zavest pa pada in ni daleč čas, ko bo dokončno padla. Narod gladuje; za žuljnatimi rokami koplje iz zemlje kruh, ki mu ga za lastno uporabo ostane pičila mera, zakaj vse je treba dati, dati vrag vedu komu, od ene strani pa mu kažejo cukrene dobrote in ne bil bi človek, če bi ne zahrepenel po njih.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost. — In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril. Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost. — In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril. Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Takrat se bo politični osel morda zdrnil, a bo prepozno!«

Pozdravil je in je šel, jaz pa sem stal na poti ter poslušal vesele vriske nemških propagatorjev in prešerne pesmi, ki so plavale nad mirno, v večernem soncu zarodelo pokrajino, zdaj pa zdaj se je začel spontan vzklík: »Heil! Motor avtomobila je zabrel, za hip je nastala tišina, nato pa se je vse ponovilo in se ponavljalo dolgo, dolgo.

Stradanje, trpljenje in upogibanje tilnika pred raznarodovalno nemško propagando, to so obmejni motivi, ki bijejo v oči in v razum. Bilo bi dobro, da si jih pride kdo ogledat.

Ignac Koprivec.

»Vidite, tako je! Če si lačen, ostani lačen in molči, — če si sit, blagor ti, da si

sit, le molči, — in vobče molči, le molči, molčanje je še bogu dopadljiva čednost.

— In pač molčimo. Toda tisti, ki prihajajo od onod, govorijo, in vse kaže, da bo tudi naš obmejni človek kmalu spregovoril.

Domáče vesti

* Obisk uglednega belgijskega münstvenika. Iz Dalmacije je prišel v Zagreb rektor vseučilišča v Gentu, dr. August Vermeulen, ki spada v vrsto najuglednejših zgodovinarjev umetnosti. Najprej si je ogledal Meštrovičev galerijo v Llici, a ko je slišal, da leži na kliniki naš kipar Nemon, katerega pozna še iz Belgije, se je napotil takoj tja in se dalje časa razgovarjal z njim. Ugledni gost je bil v Dalmaciji na oddihu in se je zelo laskavo izražal o naši rivieri.

* Kongres zveze jugoslovenskih šumarjev bo 27. in 28. septembra v Novem Sadu. Kongresisti si bodo ogledali kamnolom Rakovac, državno veleposreževalno Belje, Fruško goro in Delibato, kjer kultivirajo velika zemljišča.

* Sodelovanje jugoslovenskega znanstvenika na mednarodnem kongresu pravnikov v Haagu. Najuglednejši pravnik iz 40 držav Evrope in Amerike so se udeležili v Haagu II. mednarodnega kongresa za komparativno pravo, katerega je organizirala mednarodna akademija za komparativno pravo. Kongres je otvoril nizozemski pravosodni minister Geselien. Med predavatelji na kongresu je bil tudi profesor za mednarodno pravo na zagrebškem vseučilišču dr. Juraj Andrasev. Njegovo predavanje so poslušali kongresisti z velikim zanimanjem.

* Delegati glavne skupščine Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Skopju bodo potovali po naslednjem razporedi: iz Ljubljane z vlakom št. 3. v petek 20. t. m. ob 9.13, iz Zidanega mosta ob 10.26, prihod v Beograd ob 20.30, odhod iz Beograda ob 23.40, prihod v Skopje 21. t. m. ob 9.47. Vračali se bodo iz Skopja 24. t. m. z vlakom št. 103 ob 13.14, prihod v Beograd ob 22.40, odhod iz Beograda ob 23.10, prihod v Ljubljano pa ob 25. t. m. ob 9.34. Vsi člani morajo imeti s seboj člansko legitimacijo.

* V poročilu o poteku glavne skupščine družbe CMD v Kočevju je bilo med drugim zapisano, da je skupščina pozdravila dr. Vasič kot starejšina novomeškega Sokola. Odvnetnik dr. Ivan Vasič pa skupščine ni pozdravil kot starejšina ekološkega društva v Novem mestu, ker sploh ni starešina navedenega društva, marveč je imel kot član glavne odbora CMD prostornen govor o bistvu in nalogah CMD kot najvišjega narodno ustanovno in o vzhodih, ki so napotili vodstvo osrednje družbe, da je sklicalo letošnjo glavno skupščino v osredju nemške naselbine, v Kočevju.

* Predavanja o razstavi slovenskega novinarstva. Centralni presbiri je z ozirom na razstavo slovenskega novinarstva nekoliko izpremenjen spored nacionalne ure za mesec avgust. Izpremembe so te-le: 23. t. m. Ante Gaber, novinar: O zgodovini slovenskega novinarstva. (Prenaša radio-postaje v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu). 25. t. m. Tone Gmajner, novinar: Kako so slovenski novinarji zgradili svojo stanovsko organizacijo. (Prenaša samo postaja v Ljubljani). 27. t. m. dr. Alojzij Kuhar, novinar: Novinarstvo ter zunanja in notranja politika. (Prenaša samo postaja v Ljubljani). 30. t. m. Božidar Borko, novinar: Slovenski tisk in njegova razstava v Ljubljani. (Prenaša postaje v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu).

* Arhitekturo starih cerkva v Boki Kotorski studira kustos beograjskega muzeja Gjorgje Bošković. Te studije so mu potrebne za obsežno monografijo o Visokih Dečanih. Pri gradbi tega starodavnega srbskega svetilišča je sodeloval tudi katoliški redovnik »mali brate Vid iz Boke, ki je bil tudi graditelj mnogih starih bokijskih cerkva. Beograjski znanstvenik je naglasil, da je Boka prava zakladnica zgodovinskih in umetniških znamenitosti in da je velika škoda, da ni razen muzeja bokijske morarke nobenega večjega javnega muzeja, v katerem bi bile shranjene dragocene zgodovinske zanimivosti. Ustanovitev arheološkega muzeja je že pred leti predlagal pokojni arheolog Frano Bulić in bi bilo zelo koristno, če bi bili njegovi predlogi in načrti čimprej izvedeni.

V zastarelih slučajih zapeke spremljanih po hemoroidih in oteklinah je naravna »Franz-Josefova« grenača, užita tudi v malih količinah pravi blagoslov. »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in zanesljivo odpira, a tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Jgl. reg. S. št. 16. 485/36

* Udruženje učiteljskega za gluhonemno in slepo deca ter pomožnih šol v Beogradu bo imelo svojo letno skupščino 25. in 26. t. m. v beograjski gluhonemnici. Poleg običajnega dnevnega reda, ki obsega razna poročila uprave, bo izredno važnost referat strok. učitelja g. Šafarića iz Zagreba o spremembi zakona o narodnih šolah v zvezi s specialnim šolstvom. Sprememba zakona o narodnih šolah in delo združenja pa je za strokovno učiteljsko specialnih šol odločilnega pomena za njegovo nadaljnje delovanje in podlaga njegovega službovanja. Potrebno je zato, da se skupščina udeleži vse učiteljskega specialnih šol in stavi odbor za doseg uspešnega dela za skupni smoter čimveč stvarnih predlogov. Velika udeležba učiteljskega je zato nujno potrebna. Udeleženci bodo imeli prenočišča v beograjski gluhonemnici.

Kraški teran — najboljši kraški pršut pri »Levu«

* Polovica voznika je dovoljena članom zveze esperantistov za kongres 5. in 6. septembra v Zagrebu; udeležencem slavoslovne posvetitve četniških zastav 19. t. m. v Tuzli in udeležencem prvega kongresa pravoslavni veroučiteljev ljudskih srečnih in strokovnih šol v Beogradu 7. in 8. septembra. Udeleženci kupijo na odhodni postaji cel vozni listek in jim bo z železniško izkaznico veljal tudi za brezplačno vrnitev.

* Umrl je režiser beograjske opere V. Bukareški je umrl za pljučnico režiser beograjske opere Mihajlo Karakaš. Pokojnik je bil ruski emigrant, doma iz Petrograda, kjer je doživljal studije na konservatoriju in se že mlad posvetil operni glasbi. Svojo domovino je zapustil leta 1920, potoval je po Italiji in Franciji in se naposled ustavil v Beogradu, kjer deluje njegova soproga Liza Popov kot članica opere. Kakor že večkrat, se je tudi letos podal na počitnice v Rumunijo. Star je bil 47 let.

Iz Ljubljane

* Opozorilo. Po mestu razširjajo neki ljudje vest, da sem postal član JRZ. Ker smatram to za grdo žalitev in obrekovanje moje politične znanjivosti, bom proti vsakomur, ki ga zasledim, sodno postopal zaradi klevete. Miklji Tona, tajnik JNS. za Mestni trg.

* Včerajšnja vest o smrti g. Marije Liberšarjevo po naknadnem obvestilu popravljamo v toliko, da je smrt nastopila zaradi oslabiljenega srca.

* Mestni fizikat poroča: Prostori mestnega fizikata bodo v dneh 19., 20. in 21. t. m. zaradi čiščenja in beljenja zaprti. Uradovalo se bo samo za najnujnejše primere. Ambulatorij za nepremožne bo vsak dan ob 10. dopoldne.

Fotoamaterji!

Za IZLETE IN POTOVANJA pripravljamo naše avseže filme.

Specijalna fototrgovina

JANKO POGAČNIK,
LJUBLJANA, Tyrševa cesta 20.

* Zanimiva tekma v Rožni dolini. Balinanje postaja v lepih poletnih dneh bolj priljubljena igra, zlasti pri ljudeh, ki se jim noče velikih sportnih podvigov. pa imajo vendarle smisla za malo vedre zabave in za nekaj zdravega gibanja v prosti naravi. Prireditve balinarjev so po navadi skromne, namenjene zaključnemu krogu prijateljev in poznavalcev, od časa do časa pa se prireajo tudi tekme večjega stila. Takšen je bil nastop v nedeljo pri Katreci v Rožni dolini, kjer so se srečali Rožnodolinci z balinarji gostilne pri Levu. Kot sodnika sta funkcionirala g. Francetič in policijski uradnik Jeranec. Odigrali so štiri igre, v katerih so balinarji iz Rožne doline dosegli po vrsti 20, 23 in 3 točke, tako da so vse štiri zmage pripadle igralcem od Leva. Tekma je privabila mnogo gledalcev, ki so z vnujo »družili vsak za svoje. Med igralci iz Rožne doline je bil vsekar najboljši g. Sturm, medtem ko je v skupini gostilne pri Levu vodil g. Zornada. V celoti lahko sodimo po višini igre, da se balinanje zmerom resneje uvršča v panogo lažjega, preprostejšega, a zato zdravju telesa in vedrini duha nič manj koristnega sporta.

* Za ureditev Sv. Petra ceste. Ljubljana se zadnji čas v gradbenem pogledu pravi razvijala. Medtem ko rasejo sredi mesta celi kompleks novi hiš, padajo v starejših ulicah in cestah številne stare ovire, da se moderni promet hitreje prebija. Ena velikih prometnih ovir v Ljubljani je tudi hiša štev. 85 na Sv. Petra cesti, ki sega preko regulacijske črte in napravljala nekako lesen, da je bila že dostikrat deležna kritiki in pritožb. Mestna občina se že celo desetletje pogaja s lastnikom hiše za odkup sveta, ki sega preko regulacijske črte, a doslej so vsa prizadevanja ostala zaman. Privrkat iz lastnik že leta 1927. ponudil mestni občini del parcele odnosno poslopja v izmeri 73 kvadratnih metrov na prodaj. Naslednje leto je lastnik svojo ponudbo preformuliral tako, da ponudena cena ne predstavlja odškodnine za ves del parcele, temveč samo za en kvadratni meter, da se je zdelala cena mestni občini po pravičev preiskavi. Pozneje je lastnik svoj zahtev še nekajkrat spremenil. Po enem izmed predlogov bi veljal kvadratni meter regulacijske ceste navedenega sveta 230 Din, mestna občina pa naj bi nosila tudi vse stroške za demolaranje stare stavbe in pozidavo nove, tako da bi znašali vsi stroški nad 63.000 Din. Nazadnje je mestna občina prejela leta 1933. še eno ponudbo, ki pa je bila prav tako odklonjena, ker bi mestno občino veljal odkup potrebnega sveta nekaj malega manj kot 135.000 Din. Zadnji čas pa je vprašanje o regulaciji tega dela ceste stopilo v novo fazo. Pogajanja za odkup so se obnovila, in če bo na obeh straneh dovolj uvidenosti, bo že v doglednem času odstranjena prometna ovira na Sv. Petra cesti, kar bo hkrati tudi pomembna pridobitev v napredku in lepoti mesta.

* Statisti za dramo. Drama Narodnega gledališča v Ljubljani potrebuje za prihodnjo sezono več gospodinj in gospodov, ki bi hoteli stalno igrati vlogi kot statisti in interpreti manjših vlog. Dame in gospodje, ki imajo za to veselje, naj se javijo v soboto 21. t. m. ob 12. v dramskem gledališču.

* Putnik priredi dva izleta z vlakom: 29. t. m. enodnevni izlet v Belo krajino na žagiranje pri »Treh tarah« pri Metliki. Cena: samo vožnja Din 47, vožnja in kosilo Din 62. — 5. septembra: enodnevni izlet na Rakak k odkritju spomenika kralja Aleksandra I. Predpoldne obisk Postojnske jame. Vse ostale informacije pri biletaricah »Putnik«.

* Bolgarski študentje prispejo v Ljubljano jutri, v četrtek ob 9.30 zjutraj. Sprejmiti jih na kolodvoru v čim večjem številu. — Akademski odtok Jugoslovensko-bolgarske lige.

* Turistični avtoizlet v Opatijo, Sušak za 70 Din. Informacije Putnik, Ljubljana, Gajeva ulica 3, telefon 2472.

* Avtoobusni izlet Postojna (Trst). Ponedeljek, četrtek, sobota. Odhod hotel Metropol ob 9. uri. Skupni potni list.

* Zaščita koristnih ptic. V zadnjem času se množe pritožbe, da nekateri ljudje zlasti s periferije mesta love koristne ptice, predvsem ptice-pevke, da jih potem zapirajo v kletke, prodajajo itd. Mestno poglavarstvo pomnožno opozarja javnost, da je tako ravnanje strogo prepovedano, ker so koristne ptice z zakonom zaščitene. Proti kršilec se prepovedi bo mestno poglavarstvo strogo postopalo.

* Na državni trgovski akademiji v Ljubljani bodo popravni, razredni in dopolnilni izpiti 25. t. m. do 1. septembra po sporodu, ki je razglašen na uradni deski. Prijave za vpis v I. razred sprejema direktor od 23. do 28. t. m. med 9. in 12. uro. Vpis v vse razrede bo 1. do 2. in 3. septembra od 9. do 12. uro. Podrobnosti na uradni deski.

* Na drž. učiteljski šoli v Ljubljani bo vpisovanje 7. septembra za vse oddelke zavoda, in sicer: za gojenice in gojenke II. in III. razreda učiteljske šole ter za učence in učenke II. do IV. razreda obeh vadih od 9. do 11. uro, v učilnicah, za I. razred učiteljske šole pa ob 8. uri. Vsi na novo prijavljeni se morajo osebno javiti pri ravnatelstvu, oddati z Din 10 kolikovanen promene za sprejem, priložiti izpričevala o nižjetičnem izpitu in rojstne liste. Nato bo takoj zdravniška preiskava in preizkušnja posluha. Pod odloku prosvetnega ministrstva sme zavod sprejeti letos v I. razred 20 učencev in 10 učenek.

ki so naredili nižjetični izpit na srednji šoli (meščanske šole ne pridejo v poštev) z odličnim ali prav dobrim uspehom. Sv. tudi učenci s solidnim dobrim uspehom. Sprejmejo se oni, ki 31. decembra ne bodo stari čez 17 let in so zdravi ter imajo dober posluh. Popravni diplomski izpiti bodo od 28. do 31. avgusta, vsi drugi popravni izpiti pa 3. in 4. septembra ob 8. Natančnejše odredbe bodo na deski od 26. avgusta dalje.

* Solški odbor strokovno nadaljevalnih šol v Ljubljani obvešča mojstre, vajence in starše, da bo vpisovanje v I., II. in III. razred v nedeljo 22. t. m. med 8. in 12. uro na Grabnu, pri Sv. Jakobu, na Ledini, na Vrtaču in na Prulah. K vpisovanju je treba prinesiti: krstni list, izpričevalo o zadnjem šolanju, učno pogodbo, ki mora biti potrjena od pristojnega združenja, din 22.50 za vpisnino. Vajenci, ki se bodo vpisali v I. razred, morajo prinesiti s seboj poleg navedenih listin še zdravniško spričevalo. Solški odbor opozarja mojstre, da je njihova zakonita dolžnost, vpisati vajence v šolo ter skrbeti za točno obiskovanje šole.

* Maturantje ljubljanskega učiteljskega 1927. Svoje desetletnico bodo obhajali ob priliki II. pedološkega kongresa v Ljubljani. Dobimo se 27. avgusta ob 19. pri Slamiču. Kdor se namerava udeležiti naj mi sporoči! — Dodaj Ivan, Gorje pri Bledu.

* Trgovski tečaj na liceju. Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj na liceju bo 10. septembra od 9. do 11. v poslopiju mestne gimnazije na Bleiweisovi cesti. Pogoj: dovršena nižja srednja ali meščanska šola z malo maturo in sprejemni izpit iz šolske, nemščine in matematike.

Iz Celja

* Ustanovitev četniške organizacije v Celju. V Celju se snuje podobor četniškega združenja za dravsko banovino. Pripravljalni odbor vabi vse jugoslovenske nacionaliste, da pristopijo kot člani. Prijave naj se pošiljajo pismeno na naslov: podobor četniškega združenja Celje.

* Nagradno streljanje z mekcalibrom puško je priredila strelska družina v Celju v okviru Celjske razstave od 1. do 15. t. m. Odziv strelcev in empatizirjev strelskega sporta je bil zelo lep. Pri tekmah je doseglo 286 strelcev od 50 točk: vsi so prejeeli lična darila. Glavna tekma je bila zaključena v nedeljo zvečer z razdelitvijo daril. Čez 100 točk so dosegli: I. Karol Dvorsak iz Celja 111 točk, 2. Eric Blumer iz Celja 110, 3. Mario Schmidhen iz Celja 109, 4. I. Pipan iz Vitanja 107, 5. Janko Wagner iz Celja 106, 6. Rudolf Lomher iz Zalca 106, 7. Franjo Gobec iz Celja 105, 8. poročnik Jakob Tkalec iz Celja 105, 9. Oton Josek iz Celja 105, 10. Bruno Sadnik ml. iz Celja 104, 11. Lakner iz Celja 103, 12. Tischer iz Vitanja 102, 13. Herbert Dečman iz Celja 102, 14. Hemaus iz Celja 100, E. Blechinger iz Celja 100 točk. Celjska strelska družina je s to prireditvijo znova pokazala svojo agilnost v propagandi viteškega strelskega sporta.

* Zopet dva napada z noži. Ko je šla 29-letna židarka žena Marija Mirkoviča iz Leskovca pri Skofji vasi v nedeljo po cesti skozi Trnovlje pri Celju, je opazila na cesti dva moška, ki sta se prepirala. Ko je šla mimo obeh moških, jo je eden izmed moških napadel z dožem in ji prerezal štiri prste na desni roki. Pred neko gostilno v Zalcu so v nedeljo neki moški napadli 32-letnega vrvarjevega sina Ludvika Ozmičiča iz Slovenske Bistrice. Eden izmed moških je zabodel Ozmičiča v desno stran hrbta in levo lice ter ga hudo poškodoval. Poškodovanca se zdravi v celjski bolnišnici.

* Lastnega brata je zabodel. Pred tri-danekim senatom okrožnega sodišča v Celju se je zagovarjal večeraj 25-letni posestnik sin Jože Kostanjšek iz Podstrca zaradi prestopka po § 180/I. k. z. Dne 1. maja je delal Jože Kostanjšek več dan v domačem vinogradu v Zg. Trebičah pri Sv. Petru pod Sv. gorami obnem s svojim bratom Francetom in najetimi delavci. Zvečer po končanem delu sta se oba brata sprla zaradi nekega vina. France j napadel Jožeta s steklenico, nato pa ga je vrget na tla in zgrabil za vrat. Jože je nato z nožem poškodoval brata po desni strani hrbta ter po levi in desni roki in mu tudi zasadi nož v levo stran hrbta, tako da je nož prodrl v prsno votlino. Ko je France Kostanjšek odzdravel, se je nekdo peljal s kolesom in padel tako nesrečno, da se je hudo poškodoval po glavi in je pozneje dobl vnetje možganske mrene. Ki ji je podlegel. Ta poškodba pa ni bila v nikakr zvezi s poškodbami, ki mu jih je bil prizadejal njegov brat. Jože Kostanjšek je bil obsojen na tri mesece strogega zaporja in v plačilo 250 din povprečnine, bolnišnici v Krškem pa mora plačati za bratovo zdravljenje 230 din.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 skrajno napet in zanimiv film: »PRED BITKO« (Annabella).

Iz Maribora

* V Mariboru se mudi te dni znani publicist in pisatelj dr. Otou Berkopec, ki deluje že več let v Slovanski knjižnici ministrstva zunanjih zadev v Pragi. Dr. Berkopec je tudi lektor slovenščine na praškem češkem vseučilišču in marljiv sodelavnik »Jutrca«. V tukašnji študijski knjižnici zbira gradivo za študijo o zgodovini jugoslovensko-čehoslovaških stikov in bo svoje študije nadaljeval tudi v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, kamor ga pošilja praški slovanski zavod.

* Preselitev. S 1. septembrom se preselita uredništvo in uprava dnevnika »Jutrca« in »Večernik« v Mariboru iz svojih dosedanjih prostorov v Gosposki ulici 11 na Grajski trg 7, prvo nadstropje (dosedanji prostori Ljudske samopomoči). Cenjene naročnike, inerente, dopisnike in prijatelje našega tiska prosimo, da se s 1. septembrom v vseh zadevah našega poslovanja (oglasil, naročila, dopisi i. t. d.) oglašajo v novih prostorih na Grajskem trgu 7, prvo nadstropje, dohod direktno s trga.

* Za čepiljevo kočico šibre v glavo. V Jelovcu pri Brezinerici je bil zopet razburljiv dogodek. Pri posestniku Antosu Čepeju so ob priliki žetve pšenice delavci južnali. Pri tem je 23 letna delavčeva žena Jožica Zunkova vrgla 5 letnemu delavcu Jožetu Klenovski v obraz kočico od slive, kar je Klenovska tako razburila, da je zagrozil, da jo bo natepel. Zunkova je pohitela domov in se vrnila z nabito puško. Iz bližine 10 m je sprožila na Klenovska, ki je ostal nepoškodovan, pač pa je zadel 19 letno delavko Marijo Čepejevo, ki je bila v bližini. Došla je šibre v glavo in desno ramo. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico. Zunkova je po dogodku hotela v Dravo vendar so jo delavci zadržali do prihoda orožnikov. Pri zaslišanju je dejala, da je hotela Klenovska samo prestrašiti.

KINO

TEL. 21-24 **MATICA**

Vesela burka iz kmetijskega življenja
ZENSKA VLADAJO
Heli Finkenzeller — Oskar Sima
Theo Danegger

TEL. 27-30 **SLOGA**

Veliki zgodovinski film iz življenja
mlade angleške kraljice Viktorije
KRALJICINA MLADOST
Jenny Jugo

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri.

a— Pomočnik namesto mojstra v zaporu. Mariborska policija je prejela včeraj ovačbo nekega Mariborčana, ki zatrjuje, da je v tukašnjih sodnih zaporih odedal zaporom kazneni namesto nekega mesarskega mojstra, kaznovanega radi telesne poškodbe, mojstroj pomočnik, ki je sedel za svojega mojstra mesec dni. Policija je prišla s poizvedbami, da dožene, v koliko odgovarja resnici.

Iz Trbovelj

* Vpisovanje v meščansko šolo v Trbovljah bo 1. in 3. septembra od 8. do 12. Predpisi za vpisovanje so isti kot lani, pač pa je šolnina drugačna. Starše posebej opozarjamo, da si pravočasno preskrbe davčna potrdila, ker jih je treba pri vpisu predložiti; davčna potrdila od davčne uprave se lahko naroče preko šole. Navodila na deski v šolski veži.

Iz Ptuja

* Na drž. real. gimnaziji kraljevega Andreja v Ptuju bodo popravni izpiti za 1., 2., 3. in 4. razred, dalje popravni izpiti privatistov in onih učencev, ki imajo razredni izpit po § 53 (radi bolezni) dne 28. avgusta. Učenci 2. in 5. razreda bodo opravljali popravne izpite dne 30. avgusta. Pismeni popravni izpiti na višjem teči, izmitu bodo 30. avgusta, uslovi pa za višji in nižji teči izpit dne 31. avgusta. Vsakokrat ob 8. Razpored na šolski deski.

Iz življenja na deželi

* BLED. Zvočni kino Bled predvaja še danes in jutri »Ivje«, film zimskih naravnih krasot po romanu Pavla Kellera. Od petka dalje »Broadway Melody«, najlepša ameriška filmska komedija.

BRATOVSKA LJUBEZEN

Jurček je padel v vodo. Vse teče od njega, ko pride domov. Mati ga spravi urno v posteljo, oče pa mu zagrozi: »Oče, Jurček je že suhlj«

»Čakaj, ko se posušiš, jih boš pa dobil.« Bratec Tonček stoji poleg. Potem gre k Jurčku v sobo. Mati reče med tem očetu: »Takšna surovina pa ti ne bi smel biti.

Le pri Tončku se zgleduj! Kako je šel lepo k Jurčku, da ga potolaži!«

Prav tedaj pa se Tonček vrne. Stopi k očetu in mu šepne:

Dolenjske Toplice

železniška postaja Straža-Toplice pri Novem mestu. Radioaktivno termalno kopalnice. Silajni uspehi pri zdravljenju revmatizma sklepov in mišic, bolezni živčnega sistema, ženskih bolezni, raznih težav v dobi mene, organičnih motenj srca in krvnega obtoka, raznih poškodb, zlomljenih kosti i. t. d. Izredno nizke sezone cene: Za 10 dni Din 700.—, Polovična vožnja. Avtozveza iz postaje do kopalnice. Pojasnila daje uprava.

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v avgustu po stoletnem kolektaru

Dan je dolg 15 ur, 3 minute do 13 ur 30 minut in se do konca meseca skrči za 1 uro 33 minut

S. 18. Jelena Ljubo	viharne krajevne nevihte
Č. 19. Ludovik	
P. 20. Bernard	
S. 21. Ivana	
N. 22. Timotej ščip o 1.47	
P. 23. Zdenko	
T. 24. Jernej	do konca meseca malo sonca, po večini deževno vreme bodo spremljali ponekod prav močni nalivi
S. 25. Ludv. kr.	
Č. 26. Cefirin	
P. 27. Jožef Kal.	
S. 28. Avguštin	
N. 29. Jan. ob gl. Zad. kr. ob 0.45	
P. 30. Milka	
T. 31. Rajko	

Poročilo Meteorološkega zavoda na univerzi

16. avgusta	
Ljubljana 7. 758.5, 14.5, 90, NEI, 8, dež, 0.2;	
Maribor 7. 758.3, 14.0, 75, NWI, 9, 0, 0;	
Zagreb 7. 758.5, 17.0, 90, SI, 9, 0, 0;	
Beograd 7. 759.4, 19.0, 70, 0, 0, 0, 0;	
Sarajevo 7. 758.2, 16.0, 90, 0, 7, dež, 3.0;	
Skopje 7. 757.9, 19.0, 70, 0, 0, 0, 0;	
Kumbar 7. 755.5, 24.0, 80, N3, 3, 0, 0;	
Split 7. 756.8, 24.0, 80, 0, 5, dež, 0;	
Rab 7. 757.1, 21.0, 70, E2, 3, 0, 0;	
Temperature: Ljubljana 24.0, 12.9; Maribor 26.0, 11.0; Zagreb 27.0, 16.0; Beograd 36.0, 15.0; Sarajevo 32.0, 15.0; Skopje 34.0, 16.0; Kumbar 0, 22.0; Split 27.0, 23.0; Rab —, 18.0.	
17. avgusta	
Ljubljana 7. 762.2, 11.0, 90, 0, 10, dež, 46.0;	
Maribor 7. 760.1, 12.0, 90, NW4, 0, dež, 9.0;	
Zagreb 7. 760.4, 13.0, 81, NW5, 9, dež, 5.0;	
Beograd 7. 756.6, 14.0, 95, 0, 10, dež, 18.0;	
Sarajevo 7. 757.0, 12.0, 90, N3, 10, dež, 4.0;	
Skopje 7. 756.7, 19.0, 90, 0, 9, dež, 6.3;	
Temperature: Ljubljana 18.4, 9.9; Maribor 24.0, 8.0; Zagreb 23.0, 12.0; Beograd 26.0, 14.0; Sarajevo 28.0, 11.0; Skopje 32.0, 13.0; Split 32.0, —	

Gospodarstvo

Naš lesni trg v letošnjem prvem polletju

Na jugoslovenskem lesnem trgu je v zadnjem času nastopila mrtva sezona in se je izvozna kupčija nekoliko ustavila. Iz Nemčije je sicer precej povpraševanja, vendar je sedaj izvoz v to državo zelo otežčen in je zvezan s precejšnjim rizikom, ker je Nemčija omejila izdajo deviznih dovoljenj in stavlja nemški kupci pogoj, da se plačilo za sedaj sklenjene kupčije izvrši šele v februarju prihodnjega leta. Tudi izvoz v Anglijo se je nekoliko ustavil, na eni strani zaradi tega, ker je Anglija zaenkrat precej založena z blagom, pa tudi zaradi tega, ker so se zelo podražile pomorske prevoznine. Izvoz v Italijo se prav tako še ni razvil, kakor bi bilo pričakovati, čeprav ima Italija znatno uvozne potrebe. Po najnovejših italijanskih vestih bodo italijanski uvozniki šele v septembru dobili večja uvozna dovoljenja za uvoz iz Jugoslavije. V ostalem je omeniti, da v Sloveniji primanjkuje tesanega lesa, na drugi strani pa se je znatno razvila produkcija brusnega lesa za celulozo. Tudi za drva je veliko povpraševanje pri čvrstih cenah.

Italija in Anglija na prvem mestu

Kakor smo že pred tedni poročali, je v prvem letošnjem polletju znašala vrednost našega izvoza lesa 510 milijonov Din nasproti 271 milijonom v lanskem prvem polletju in 413 milijonom v predlanskem prvem polletju. Najbolj se je povečal izvoz gradbenega lesa, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave:

	ton	milj. Din
1930	674.000	685
1932	282.250	210
1934	439.100	363
1935	437.300	353
1936	254.700	217
1937	477.000	427

Po količini je izvoz gradbenega lesa letos prekorčnil obseg iz zadnjih dveh let pred sankcijami, prav tako tudi po vrednosti. Od skupne vrednosti izvoza gradbenega lesa je letos v prvem polletju v primeri s prvim polletjem zadnjih dveh let odpadlo na posamezne najvažnejše države (v milij. Din):

	1935	1936	1937
Italija	212,6	14,3	98,1
Anglija	18,8	35,1	94,3
Nemčija	27,5	38,1	75,8
Madžarska	6,7	23,2	16,8
Argentina	7,5	6,8	16,7
Egipt	2,2	7,8	13,2
Grčija	4,7	12,8	13,1
Avstrija	7,4	9,9	11,6
Alžir	7,9	9,2	11,4
Nizozemska	1,1	4,5	9,6
Francija	5,0	9,5	9,1

V našem izvozu lesa je letos v prvem polletju stopila Italija zopet na prvo mesto, pri tem pa je bil izvoz v Italijo le za malenkost večji nego izvoz v Anglijo, ker smo navzlic obnovitvi trgovinskih odnosov letos v prvem polletju izvozili v Italijo le 23% vsega izvoza gradbenega lesa, medtem ko je šlo v prvem polletju 1935. (pred sankcijami) še 60% vsega izvoza gradbenega lesa v Italijo. Sankcije so nas prisilile, da smo drugje poiskali tržišča za naš les. Morda je zanašlesnogospodarstvo boljše, če nismo v toliki meri navezani na izvoz v eno samo državo, kakor prej.

Izvoz v Anglijo se je v zadnjih dveh letih popotiril in smo lani v Anglijo izvozili 22% vsega našega izvoza gradbenega lesa. Potroji se je naš izvoz v Nemčijo in je delež našega izvoza gradbenega lesa v Nemčijo narasel na skoro 18%. V Italijo, Anglijo in Nemčijo, ki so bile letos v prvem polletju glavne izvozne države za naš les, je šlo 63% vsega našega izvoza.

Na četrto mesto pride Madžarska, kamor se je naš izvoz letos nekoliko zmanjšal, zato pa se je naglo razvil izvoz v ne-

katere prekomorske države, zlasti v Argentino, kamor se je podvojil, in v Egipt, kamor se je v zadnjih dveh letih povečal. Nekoliko se je dvignil tudi izvoz v Alžir, naglo pa narašča izvoz v Nizozemsko. Le izvoz v Španijo je skoro dočela prinehati. Še pred dvema letoma je bila Španija na tretjem mestu v statistiki našega izvoza lesa, kamor smo izvozili v prvem polletju leta 1935 v Španijo za preko 20 milijonov Din lesa, letos pa je izvoz padel na pol milijona.

Izvoz mehkega rezanega lesa se je povečal za 160%

Kakor je za časa sankcij najbolj občutno nazadovanje izvoz mehkega rezanega lesa, tako se je letos v primeri s prejšnjim letom izvoz mehkega rezanega lesa najboljšeje dvignil. Medtem ko smo lani v prvem polletju izvozili le 177.000 kub. m mehkega rezanega lesa, se je letos ta izvoz povzpela na 459.000 kub. m, od tega je šlo v Italijo 103.000 kub. m (lani 20.100 kub. m) nasproti 270.000 kub. m v prvem polletju zadnjega predlanskega leta 1935. Naš izvoz mehkega rezanega lesa v Italijo je torej dosegel šele polovico prejšnjega obsega. Tudi povečanje izvoza v Anglijo je skoro izključno pripisati večjemu izvozu mehkega rezanega lesa, ki se je dvignil od laniških 10.300 na 100.000 kub. m.

Medtem ko se je, kakor rečeno, izvoz mehkega rezanega lesa v primeri z lanskim letom povečal za 160%, se je izvoz trdega rezanega lesa dvignil le za 40%, namreč od laniških 84.900 na 119.200 kub. m. Največji del izvoza trdega in rezanega lesa odpade na rezano bukovino, namreč na 74.000 kub. m (od tega je šla polovica v Anglijo in ena tretjina v Italijo), na hrastov rezan les pa je odpadlo 33.600 kub. m.

Vrednost izvoženega mehkega rezanega lesa je letos znašala v prvem polletju 199 milijonov Din, vrednost hrastovega rezanega lesa 49 milijonov Din in vrednost bukovnega rezanega lesa 48 milijonov Din.

Izvoz okroglega lesa nima v okviru celotnega izvoza lesa večjega pomena. Največjo postavko tvori tu izvoz okroglega orehevega lesa, ki je letos v prvem polletju dosegel vrednost 23 milijonov Din, medtem ko je znašal izvoz hrastovega okroglega lesa 13 milijonov Din, izvoz bukovnega lesa 10 milijonov Din, ter končno izvoz mehkega okroglega lesa 17 milijonov Din.

Nazadovanje avstrijskega izvoza v Italijo

V zvezi z gornjimi podatki so zanimive tudi številke o italijanskem uvozu lesa. Navzlic živahnemu povpraševanju in večji potrebi je bil letos v prvem polletju italijanski uvoz lesa manjši kakor je bil lani, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave (v kub. metrih):

	1935	1936	1937
izvoz Avstrije Jugoslavije	502.000	413.000	20.000
I. poll. 1937	436.500	332.700	102.600

Kolikor se je letos v primeri z lanskim letom zmanjšal italijanski uvoz iz Avstrije, za prav toliko se je povečal uvoz iz Jugoslavije, tako da je skupni uvoz iz obeh držav ostal skoro na laniški višini (letos 435.300 kub. m, lani 433.000 kub. m). Kolikor pa se je letos zmanjšal vseh italijanski uvoz lesa, za toliko je nazadovanje iz ostalih držav. Letos je Italija krila iz ostalih držav (razen Avstrije in Jugoslavije) komaj 1/4 uvozne potrebe, nasproti 14% v lanskem prvem polletju, to pa predvsem zaradi tega, ker ni letos uvažala skoro nič iz Rusije. Rusiji je sicer priznala znatne uvozne kontingente, toda došle še ni prišlo do kupčije, ker je krila iz Avstrije 76% svoje uvozne potrebe (lani 82%) iz Jugoslavije pa 23,5% (lani 4%).

Borze

17. avgusta

Na ljubljanskem borzi so se danes v privatnem kliringu trgovali avstrijski šilingi po 8,46, angleške funte pa je bilo povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8,47, angleški funti po 238 in grški boni po 30. Nemški kilirinski čeki stanejo v Ljubljani 13,01, v Beogradu 12,99 in v Zagrebu 13,00, za konec septembra prav tako 13,00 in za konec oktobra 13,05.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je prišlo do prometa v Vojni škodi po 406,50 (v Beogradu 405,50 — 406). V ostalih državnih vrednotah ni bilo prometa, pač pa je bil zabeležen zaključek v delnicah Trboveljske po 275, v delnicah Sečerahe Osijek po 197 in v delnicah Dubrovačke paroplovne družbe po 400.

Devize

Ljubljana. 2394,16 — 2408,75, Berlin 1744,78 — 1758,66, Bruselj 730,57 — 735,63, Curih 996,45 — 1003,52, London 215,93 — 217,98, New York 4308,51 — 4344,82, Pariz 162,61 — 164,05, Praga 151,43 — 152,54, Trst 227,44 — 230,52.

Curih, Beograd 10, Pariz 16,33625, London 21,70, New York 435,50, Bruselj 73,32, Milan 22,90, Amsterdam 240,10, Berlin 175,20, Dunaj 81, Stockholm 111,90, Oslo 109,05, København 96,8750, Praga 15,18, Varšava 82,60, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 406 — 406,50, 4% agrarne 52,50 den., 4% severne agrarne 52,25 den., 6% dalm. agrarne 74,50 den., 6% begluške 76 den., 7% invest. 89 den., 7% Drž. hip. banka 100 den., 7% Blair 84 — 85, 8% Blair 93,50 — 94, delnice: PAB 195 den., Narodna banka 7150 den., Trboveljska 250 — 275, Gutmann 45 — 45,50, Sečerahe Osijek 197 — 197,50, Osječka ljevaonica 200 bl., Dubrovačka 395 — 405, Našice 380 den.

Polharji so letos brez polhov

Po lanskem obilnem lovu letos vse prazno

Turjak, 17. avgusta.

Ze se po malem nagiba poletje v jesen in prišel je čas, ki ga polharji vsako leto željno pričakujejo. Stara je navada, da se dolenski polharji zberó v svojih krajih na praznik Velikega smarna, pripravijo pastir in skupno krenejo na poljši lov. Preizkušeni polharji poistoče že popoldne dobre polhove staje, razmestijo število pasti. Ko se zvečer, zaplapolá v gozdu velik ogenj, okrog njega so zbrani polharji; dobro razporeženi v sveži prirodi si pečejo krompir in koruzne stroške. Zabavajo se s pripovedovanjem o strahovih in s soljenimi dovpti. Smeh odmeva v večer in v tiho noč. Ko se približa prava ura, postanejo pozorni na polhe. Priljubljeno, kako se oglašajo v gozdu in kako mečejo izlučeni žir po tleh. Večkrat pa naše polharje obišče sovražna sova, ki se zaganja in kriči proti ognju. Zgodilo se je, da je sova odnesla ujetega polha s pastjo vred. Prav mični prizori se včasih nudijo polharjem. Razna divjačina se rada približa ognju in od daleč začudena opazuje polharje. Še zvitorepke se pritiho topi prav blizu, a seveda tudi na vsak sumljiv mig dvije pobegne. Ob enajstih zvečer je navada polharjev, da gredo s plamenico po gozdu pogledat, kaj se je ujele. V dobrem letu nekateri že ob prvi priliki prineso plen. Drugi pregledajo pasti ob dveh ponoči. Nato se vležejo okrog ognja in zaspijo. Večkrat se zgodi, da tedaj, ko vse spi, prikruka v bližini srnjak in se previdno bliža ognju. Gleda in posluša smrčanje polharjev. Čim pa se kdo prebudi ali zgahe, go srnjak preplašen ubere po gozdu, da se lomí vejveje in planejo vsi polharji pokonci.

Mnogo čara in romantike vsebuje živ-

ljenje polharjev, pa naj bo noč temna ali jasna. Beseda odmeva po gozdu kakor v cerkvi. Vendar pa so polhi na Dolenskem nekako že privajeni lomastih polharjev. Ne bojijo se več šuma in govorjenja in so tudi radi približajo ognju.

Takih lepih večerov so se naši polharji tudi letos veselili. Toda na žalost bo letos slaba. Lani so imeli polhi obilo hrane. Ze dolgo niso bile bukke tako polne žiru, da se je vejveje kar lomilo. Bilo je kar veselje srečati polharja, obloženega z obilnim plenom. Skratka, že nekaj let ni bilo toliko polhov, kakor lani, pa jih najbrž tudi kmalu spet ne bo. Ko je lani, konec septembra odnosno v začetku oktobra zapadel debel sneg, ki je napravil toliko škode po naših sadovnjakih in vinogradih, nikakor ni oplasil polhov. Dobro rejeni so skakljali po snegu, ki je kmalu spet izglinil. Kar nič se jim ni čelo odrinili k zimskemu spanju. Tiste kratke snežne noči so imeli naši polharji krasen plen. Starejši očanci niso pomnili, da bi bili kdaj v snegu lovili polhe.

Velika maša je zdaj namreč. Toda niti enega žiru ne vidimo po dolenskih gozdovih. Še želodov je malo. Pasti naših polharjev bodo to jesen menda kar počivale. Saj polhi ni nikjer videti. Mladici bi že morali biti godni, pa ni sledu za njimi. Tako bodo torej letos polharji lahko samo obujali spomine, kako so nekateri lani polovili kar po 300 živalic. To obilje je imelo seveda tudi svojo slabo stran. Cena kočicam je bila skrajno nizka.

Prav posebno smojevoljni zato, ker smo letos nameravali vabiti ljubljancane, da jih uvedemo v romantiko polharje. Nu, pa potrpiamo, dokler ne bo spet obrodil žir.

Mednarodni kongres esperantistov

Udeležili so se ga zastopniki 35 narodov

Varšava, 14. avgusta.

Leto 1937. je za esperantiste vsega sveta jubilejno leto: pred 50 leti je izšla prva knjiga dr. L. L. Zamenhofa. Zato so si letos esperantisti zbrali za svoj vsakoletni mednarodni kongres zibelko esperanta, Poljsko.

V Varšavi so zborovali v dneh od 7. do 14. avgusta esperantisti z vsega sveta, vseh barv, ver in narodnosti. 35 narodov je bilo zastopanih. Da je zlati jubilej važen, se je zavedala tudi poljska vlada sama. Predsednik republike g. Ign. Moscicki je prevzel pokroviteljstvo nad kongresom, ministrski predsednik in več drugih ministrov pa je bilo zastopanih v častnem odboru. Udeleženci so dobili popust po železnica, brezplačno vožnino in druge ugodnosti.

Izmed prireditelj je bila posebno slovesna slavnostna otvoritev kongresa v veliki dvorani varšavske akademije. Kongres je otvoril minister za socialno politiko in narodno zdravje, razne vlade so poslane naj svoja zastopstva. Narodni orkester je igral poljsko in esperantsko himno. Voditelji in esp. zastopniki so sponočili kongresu podzdrave svojih organizacij in zvez. Videli smo stare pionirje in borce, navdušene mlade moči in mnogo neesperantske publike ter poljskih odličnikov. Zastopani je bil tudi diplomatski zbor.

Prireditelj je bil poseben večer na čast esperantskim veteraniom, ki so bili odlikovani s posebnimi zvezdami in diplomami. To naj bi služilo v prvi vrsti v spodbudo mlajšim močem in naj bi bilo majhno plačilo za dolgoletno, neumorno in nesebično delo.

Umetniške vrednosti je bil gledališki večer v operi in literarni večer v kongresni dvorani. Pri gledališkem večeru so sodelovali najboljši varšavski operni pevci in pevke, igralci in balet iz Krakova. Literarni večer so aranžirali najboljši esperantski pesniki in pisatelji. Tudi zabavni večer in mednarodni ples v narodnih nošah ste zapustila močne vtise.

Ob kongresnih svečanostih so se esperantisti poklonili manom tvorcem esperanta dr. Zamenhofu in prvemu močnemu literarnemu delavcu na esperantskem področju Antoniju Grabovskemu. Na njuna grobova so položili vence in šopke. Poklonili so se tudi maršalu Pilsudskemu in Neznanemu junaku. V rojstni kraj dr. Zamenhofa je bilo organizirano posebno romanje.

Beograd. Vojna škoda 405,75 — 406,50 (405,50 — 406), za dec. 405,50 bl. 4%, dalm. agrarne 74,75 — 75 (74,75), 6%, begluške 76,50 — 76,75, 7%, invest. — (91), 8%, Blair 94 bl. Narodna banka 7200 den., PAB 202 bl. (200).

Blagovna tržišča

ŽITO

+ Chicago, 17. avgusta. Začetni tečaj: pšenica: za sept. 111,625, za dec. 113, za maj 114,50; koruza: za sept. 98,25, za dec. 66.

+ Winnipeg, 17. avgusta. Začetni tečaj: pšenica: za okt. 127,75, za dec. 124,50, za maj 125,625.

+ Novosadska blagovna borza (16. t. m.) Tendence neizpremenjena. Pšenica (78/79 kg): baška 165 — 167,50; banatska 162 do 168; baška ladja Tisa 168 — 170; ladja Begej 167 — 169; sremska slavonska 77/78 kg 164 — 165. Oves: baški, sremski, slavonski 113 — 115. Rž: baška 165 — 167,50. Koruza: baška in nemška 91 — 93 banatska 89 — 90. Moka: baška in banatska »Oge« in »Ogg« 260-270, »2« 240-250, »5« 220-230, »6« 190 — 200, »7« 160 — 170, »8« 120 — 125. Otrobi: baški, sremski, in banatski, v jutastih vrečah 88 — 92; baška ladja 92 do 93. Fižol: baški beli brez vreče 220 — 225.

+ Budimpeštanska termiska borza (16. t. m.). Tendence nespremenjena. Koruza za avg. 11,50 — 11,52, za sept. 11,63 — 11,64, za maj 11,55 — 11,57.

+ Budimpeštanska termiska borza (17. t. m.) Tendence stalna. Koruza: za sept. 11,67 — 11,68, za maj 11,63 — 11,64.

BOMBAR

+ Liverpool, 16. avgusta. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za avg. 5,74 (prejšnji dan 5,90), za dec. 5,79 (5,93), za april 5,88 (6,01).

+ New York 16. avgusta. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za avg. 10,22 (10,34), za dec. 10,25 (10,40) za maj 10,41 (10,56).

Ti so pripovedovali kmetom, da so nabili Bizjana, ker jih je izžival na korajžo, niso pa hoteli nič vedeti, da bi bili operirali tudi z noži, kje neki. Danes dopoldne so se morali ti fantje zagovarjati pred malim kazenskim senatom. Kot priča je bil zaslišan le poškodovanec Franc Bizjan. Obtoženci kakor poškodovanec so neverjetno zmigovali vsak nad izpovedbami nasprotnih strank in se čudili, kako more ta ali oni pozabljati na prav važne okoliščine, v katerih se je spopad izvršil.

Prvi je bil zaslišan Anton Zdešar, ki pri svojih 20 letih še spada med starejše mladotletnike. Takim zakon sicer nudi ugodnost, da se na njih željo vrši razprava v tajnosti. Kakor si navadno obtoženci na vse pretege trudijo, da bi to tajnost izpovedovali v želji, da ne bi prišli v javnost, pa je Zdešar utrdil danes redko izjemo, ker je tajnost na predsednikovo vprašanje kar odklonil. O dogodku samem je takole izpovedal:

— Vsi trije smo odšli od naše najprej k mežnarju, tam pa je sedel neki mladec, ki ga nismo poznali in je začel »aufait«. Trdil je, da ima nož, naker se je še potepel po zadnjem hlačenem žepu, češ da ima tudi revolver. Bil je že pijan. Tovaršji smo si dejali: »Se ne bomo prepirali«. Rajši smo odšli k mojemu zlatniku Tomcu. Toda tisti neznanec, ki ni bil nihče drugi kakor tale Bizjan, je prišel tudi tja za nami in je spet izžival. Nenadoma pa je res potegnil iz žepa nož in hotel z njim nad Hrbernika. Belc pa, da bi napad na svojega tovaršja preprečil, ga je trikrat mahnil s palico po glavi in tilniku. Ker je Bizjan še navajeval z nožem na vse tri, smo ga potem vsi trije s kamni po glavi. Kamni pa so bili prav majhni. Nikakor ne vem, kdo bi bil Bizjana obdelal z nožem. Ko se je zgrudil na tla, smo ga pustili v miru in šli svojo pot, čeprav je Bizjan še za nami izžival na korajžo in nas častil z barabami...

Ta Zdešarjev zagovor sta v celoti potrdila tudi ostala dva obtoženca. Belc je tudi povedal, da je Bizjana vprašal, zakaj jih zasleduje, pa mu je robato odgovoril, da njega ni nič vprašal. — Zelo pa se je začudil krojač Bizjan, ko so mu predložili zagovor obtožencev. Tudi on je trdil, da jih še nikoli prej ni videl. Ko pa je prišel k Tomcu in se naslonil na podboj, ga je Hrbernik vprašal, ali ni on tisti, ki je prav močan. Priznal je sodnikom, da je bil sicer nekoliko vrnjen, da pa je Hrberniku le mirno odgovarjal, da močan ni. Ko je odhajal, so ga začeli izživati in mu slediti. Ko je nenadno za njim začelo frčati kamenje, se je obrnil in opazil, da ga mislijo napasti. Tedaj je iz žepa potegnil nož in ga odprl, da bi se branil. Ker so bili še kakih 30 korakov oddaljeni od njega, jih je počakal. Vprašal jih je, kaj imajo z njim. V odgovor pa mu je priletel v glavo kamen s tako silo, da se je vznak zgrudil. Še preden pa se je oncesvtil, je videl, kako je den izmed njih zamahnil z neko palico ali s kolom po njegovi glavi. Ko se je spet zavedel, je opazil, da je tudi zaklan v prsi, ni pa vedel, kdo ga je. Tudi ne ve, zakaj so se nad njim znesli, ker jih prej ni poznal. Rekel je, da čuti še vedno posledice v pljučih in da mora v nedeljo počivati, a prej mu tega ni bilo treba. Zateva odškodnino 300 din za reševalni avto, za odhod zaslužka v teku 8 tednov, ko ni mogel delati zaradi zdravljenja, po 30 din dnevno, 10.000 din za bolečine in 1.000 din za poškodovano obleko, ki je bila čisto nova in je zdaj ne more več uporabljati kot praznjo, ker so mu jo razrezali.

Predsednik senata je prečital tudi nekaj izjav prič, iz katerih je izhajalo, da poškodovančevu zadržanje ni moglo biti tako nedolžno, kakor ga je sodnikom predstavljal in da je najmanj res izžival na korajžo, češ da se celega Polhovega gradca prav nič ne boji. Zagovornik obtožencev je predlagal, naj bi sodišče zaslišalo še nekaj prič o tem, da je poškodovanec izžival tudi druge ljudi in da se je prav verjetno tudi še kdo drugi znesel nad njim, ko je ležal zdelan že od obtožencev ob poti, po kateri so vsi drugi tudi morali mimo. Sodišče pa je nove dokazne predloge zavrnilo in izreklo po krajšem posvetovanju sodbo, s katero so bili obsojeni Zdešar na 14 dni, Hrbernik in Belc pa vsak na 30 dni zapor. Plačati morajo Bizjanu nekaj odškodnine, vendar mnogo manj, kakor je zahteval.

Nočni požar na Murskem polju

Radenci, 17. avgusta.

V noči od nedelje na ponedeljek 16. t. m. se je nad Murskim poljem zasvetilo, da je moglo sijati dramlj ljudi. Goreti je začelo v gospodarskem poslopju Marije Saterjeve, posestnice na Melech št. 18 pri Radenci. Ker je bilo poslopje s slamo krito, so zublji silno naglo zajeli vse objekt, požar pa se je razširil nato še na skedenj, ki je stal v bližini in je bil takisto krit s slamo. Vsi letošnji pridelki sena in slame so zgoreli skupno z gospodarskim poslopjem, ki je zgorelo do tal, razen tega pa tudi še več vozov, ročna mlatilnica in drugo gospodarsko orodje, ki je bilo v tem poslopju, ves letošnji pridelki žita v skedenju pa je popolnoma pokvarjen. Rešena je bila samo živina. Iz plamenov se je tudi komaj otel hlapec, ki je spal v hlevu, med tem ko je 6-letnega otroka otel plamenom v zadnjem momentu gasilec. Poleg gasilcev bližnjih gasilskih čet Sratovci, Orehovci, Gornja Radgona in Radenci je sodeloval tudi načelnik prekmurske gasilske župe in narodni poslanec g. Josip Benko z lastno gasilsko četo, ki jo ima v svojem obsežnem industrijskem podjetju. Z vajenim delom vseh gasilcev je komaj uspelo omejiti požar na goreča dva objekta. Lastnica trpi tem večjo škodo, ker so ji zgoreli vsi pridelki, medtem ko je bila varovana komaj za 2.000 din. Škoda znaša nad 50.000 din.

NARABE JE RAZUMEL

»Vi ste rekli, da so mojega moža šele včeraj izpustili iz ječe. Ali boste to takoj prekricali?«
»Zakaj? Ali mar še zmerom sedi?«

Čim finejša je silovina, tem finejša je izdelek. Čisto gumijasto milko je in je ne moreš pogrešiti. Zato je tudi PERMA TEX, ki je izdelan iz mlačne gumije, tako fin, elastičen in se celih pet let ohrani.

PERMA TEX

PREMIJENI GUMA

Gospodarske vesti

— Uredba o prispevku za izredno izkoriščanje cest. Nedavno smo poročali o načrtu uredbe o izrednem prispevku za izkoriščanje državnih in nedržavnih cest (Glej »Jutro« od 4. t. m.), ki je bil ob koncu julija poslan gospodarskim korporacijam v izjavo. Sedaj poročajo iz Beograda, da je gradbeno ministrstvo prejelo številne pripombe in predloge gospodarskih korporacij k temu načrtu uredbe in bodo sedaj v ministrstvu na osnovi teh pripomb in predlogov sestavili končno besedilo uredbe.

— Neuspela licitacija. V zadnjem času se ponovno opaža, da so velike licitacije za državne nabavke brez uspeha ali pa da je treba licitacije znova in znova razpisati. Za ponedeljek je bila sklicana licitacija za dobavo mednarodnega telefonskega kablja Beograd-Maribor, tola do 11. ure, ko bi se morale licitacije izvršiti, se ni javila nobena trdnica, čeprav je bilo pričakovati, da se bodo za dobavo potegovali tri trdnice. Te tri trdnice so pa medtem preko mednarodnega kartela v Haag postavile skupno ponudbo, ki bi jo moral na licitaciji predložiti direktor kartela Lang. Ponudba navzlic temu ni bila predložena, ker bi morala vsaka trdnica položiti kaviro na vsoto 25 milijonov Din in ponudbo opremit s kolkji za 25.000 Din.

— Izplačila iz milijardnega kredita za javna dela. Preteklo soboto je Državna hipotekarna banka na podlagi odlokov finančnega ministrstva izplačala na breme pete tranše 5% srednjeročnih bonov za javna dela znesek 16,5 milijona Din. Od tega je bilo izplačano preko ljubljanske podružnice DHB 2 milijona Din. Od zgoraj zneska pa je dobilo prometno ministrstvo 3 milijone Din za gradnjo proge Kraljevo — Čačak. Kakor je znano so ta prvi del velike proge Kraljevo — Banjaluka, ki bo stala 1200 milijonov Din, že pričeli graditi v državni režiji. Do srede avgusta je bilo došle na breme 1 milijardnega kredita za javna dela izplačanih 459,0 milijona Din.

— Povišanje glavnice. Tvornica cimenta »Croatia« d. d. v Zagrebu, ki ima svoje obrate v Podsedu, zvišuje svojo glavnico od 7 na 14 milijonov Din. Nova sredstva bodo služila povečanju tvornice. Strojna oprema novega obrata je že naročena in bodo v kratkem začeli z gradnjo novega objekta. Družba je imela 1 milijon Din čistega dobička

Tukaj preizkušujejo svoje sile Kitajci in Japonci

Levo: Šanghaj — V sredi: Japonske vojne ladje pred Šanghajem — Desno: Oddelek kitajske pehote pri Šanghaju

29. kitajska armada

Konec najemniškega duha v kitajski vojski, a nesloga med rumenimi generali

V novem kitajsko-japonskem konfliktu, ki drži že od 8. julija v napetosti ves Daljni vzhod, igra največjo vlogo 29. kitajska armada. Vojski 110. brigade so po japonski verziji sprožili prve strele ter izvajali konflikt, ki se zdaj razvija v velik vojni požar.

29. kitajska armada je zbor, ki je sicer uradno podrejen maršalu Čangkajsku, generalisimu iz Nankinga, dejansko pa ima skoro popolnoma avtonomen delokrog. Pravi ustanovitelj tega korpusa je namreč »krščanski general« Feng. To armado odlikuje v primeri z drugimi kitajskimi vojaškimi oddelki strumna disciplina in socialne reforme, ki jih je prevzelo od nje gibanje »Novo življenje« ter jih razširilo po vsej Kitajski.

S svojimi vojski se je general Feng boril že v Šantungu, Hopeju in Čaharju v letih 1922-24, kjer se je upiral mandžurskemu maršalu Čangsolinu. L. 1933 se je ta vojska, sestojeca iz hrabrih vojakov, z uspehom postavila po robu Japoncem, ki so že prodirali preko Velikega zidu. Toda našel se je izdajalec v osebi generala Tanga, ki je prodal Japoncem Džehol brez borbe. General Feng je zaradi tega dobil povelje, naj se umakne. Ubogal je. Odpotoval je v budistični samostan, poveljstvo svoje vojske pa je izročil generalu Sungu, ki je bil obenem guverner Čaharske dežele.

Feng Juhsiang, kitajski »krščanski general«

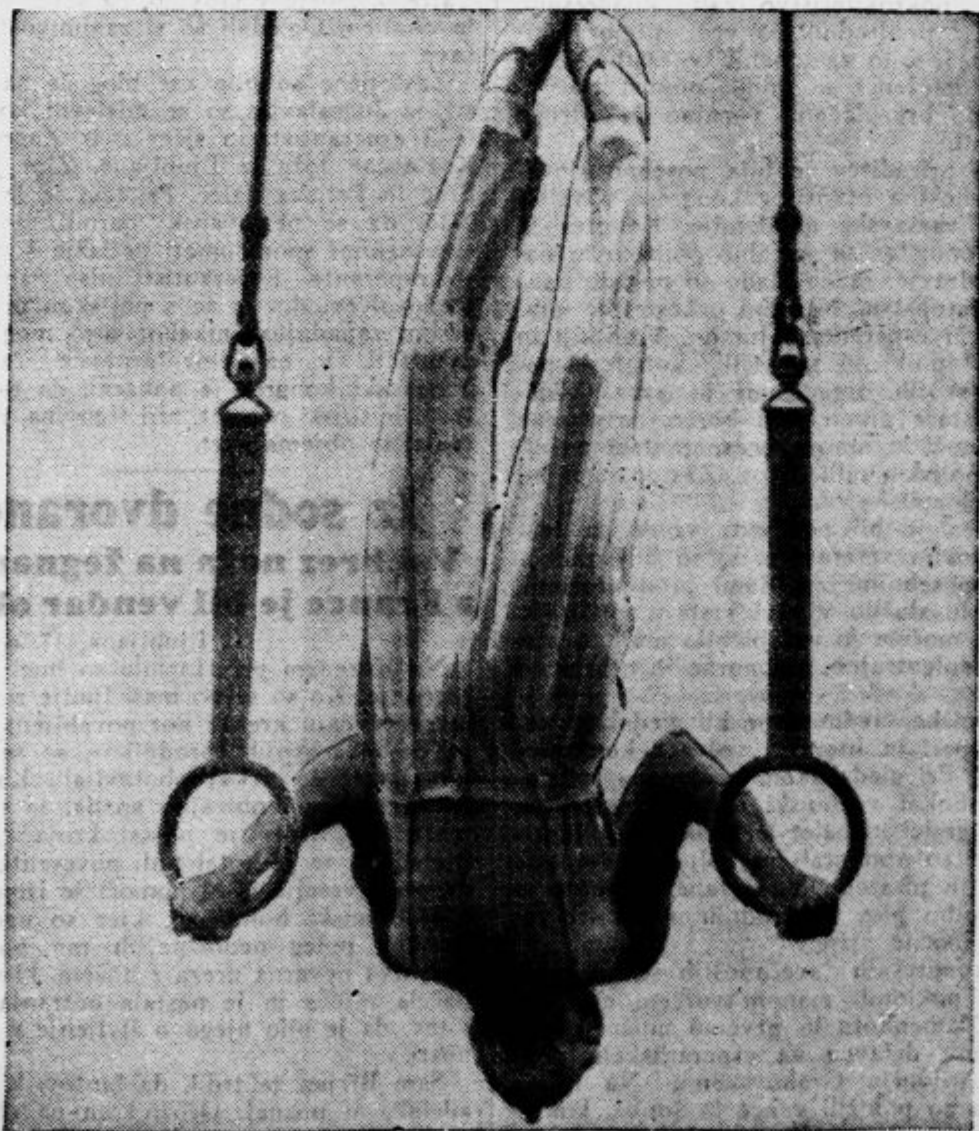
Toda kdor pozna vojsko in njen ustroj, ve tudi, da leži odločitev ne toliko pri vojaku v jarku, kolikor pri poveljujočem generalu. In v tem pogledu je treba takoj povedati, da med kitajskimi generali ni posebne sloge. Zda se med kitajskimi generali bije boj za generala Sunga. Japonci trdijo o njem, da je svojeglav in nezanesljiv, nankinška vlada pa mu očita preveliko popustljivost in prizanesljivost. Najbrže sta obe mnenji pogrešni, kajti izkušnja kaže, da hodi general Sung zlato srednjega pota. Odstopiti noče niti pedi rodne zemlje vsiljivemu tujcu.

Od podpore, ki jo bo izkazovala generalu Sungu nankinška vlada, je odvisna njegova bodočnost. General Čung pa zaenkrat še ne kaže posebne volje za borbo. Tisti, ki ga dolže naklonjenosti Japoncem, mogoče nimajo prav, toda o njem je tudi težko reči, do kod sega njegovo čisto kitajsko prepričanje. Če bi njegova divizija izpadla iz borbe, bi nastala na bojišču v severni Kitajski vsekakor zelo občutna vrzel. Očitno čaka general Čang na to, kaj porečeta vlada v Nankingu in vlada Južne Kitajske.

V ostrem nasprotju s tem pa kaže general Feng, poveljnik 27. divizije, veliko borbenost. On zavrača vsak predlog za kompromis in noče niti pogajanj. Prepričan je, da je vojna z Japonci neizbežna ter je uverjen, da mora toplot zmagati kitajska stvar.

Ako se bo nankinška vlada odločila za obrambo rodovitnega ozemlja severne Kitajske in bo poslala svoje čete čez Rumeško reko, potem bo vojna gotova stvar. Kakšen bo izid te borbe, pa je težko prerokovati. Ne sme se namreč pozabiti, da so Japonci boljše pripravljeni od Kitajcev. Toda Kitajska je ogromna in v njeni širini je utonil že marsikateri dedni sovražnik kitajskega ljudstva...

Odličnjak med francoskimi gimnasti na kroglih

Francoski gimnasti so priredili v zadnjem času tekme svojih najboljših telovadcev. Eno prvih mest v telovadbi na kroglih si je priboril gimnast Walter iz Belforta

Ameriški natakariji

V natakarskem poklicu ne sme biti besede »nemogoče«

New York. Times Square. Gost je planil v restoran. Ustavil je prvega natakarija, ki ga je srečal na svoji poti: »Hitro, dve jajci, tri minute kuhanja! Toda hitro, hitro, imam samo minuto časa!«

Natakari pravi: »Da, gospode, in odhit! Čez minuto se vrne iz kuhinje z jajcema. Gost je zadovoljen, bili sta res tri minute kuhani.

Ali je to kakšna čarovnija? Ne, temveč naključje: v kuhinji so bili za nekega drugega gosta, ki se mu ni tako mudilo, pravkar pripravili »triminutna jajca«. Kar pa ni slučaj, je natakarijev odgovor. Mož namreč ni dejal: »To je nemogoče, dajte samo izračunati!« — temveč je rekel »da« in je poskusil vse, kar je bilo mogoče. Gost vendar ni mislil dobesedno tako, kakor je rekel, hotel je samo povedati, da se mu silno mudi. Če bi mu bil natakari prinesel jajci v štirih minutah, bi bil prav tako zadovoljen. Nezadovoljen bi pa bil, če bi natakari odgovoril: nemogoče! — ali če bi manj razumen natakari ne razumel tega, da se mu mudi.

Neki Elmer Wheeler iz New Yorka je izvršil psihološka raziskavanja, kakšen je najboljši odgovor kakšnega natakarija v nekem določenem položaju. Od natakarijev je zelo odvisno, da-li se počutijo gostje zadovoljno ali ne.

Pred vsem nima nobenega smisla, da bi natakari popravil napačen izraz kakega gosta. Nekdo je naglasil ime neke jedi napačno — naj le tako naglas! V neki pode-

želski gostilni zahteva neki gost leda v vodo. Vzoren primer, kako mu ne sme natakari odgovoriti, je ta, če reče: »Leda, gospod? Sedaj v avgustu? Led je samo pozimi. Videti je, da prihajate iz velemesta in da ne veste ničesar o menjavi letnih časov v naravi.«

Prisebni natakari najde tudi v težavnih položajih pravi odgovor. »Natakari, ta pladenj je vendar mrzel«, je dejal neki stari gospod jezero v nekem chicaskem restoranu. »To je res«, je odgovoril natakari, »toda pečenka je vroča in bo pladenj kmalu segrela, gospod!« — Neki gost se je razjezil: »V pečenki je gosenica!« — »Res?« je odgovoril natakari. »Smo pač v dobi gosenic!« Neki gost piše s svinčnikom po bellem prtu. Natakari to težko vidi, zbere pa se hitro, prinese gostu list papirja in pravi: »Na papir vam bo gotovo lažje pisati.«

Kaj zmore človek s 40. letom

Prof. Andreson, ravnatelj fizikalnega zavoda yalskega vseučilišča, odgovarja na vprašanje, »da-li smo s 40. letom že stari«, s sportnega stališča in pravi da more biti človek v tej starostni dobi, če ima le zdrave organe, telesno na isti višini kakor kakšen 20-letnik. Vedno gre le za vprašanje volje. Za neke sportne vrste seveda ta starost ni primerna. Tekalci in boksači bi morali svojo kariero končati v svojem 35. letu. Telo si lahko še nadalje vežbajo, morajo ga pa prevelikega napora štediti. So pa tudi izjeme: tako so imeli v Kaliforniji nekega tekača, Williama Pricharda, ki je štel 55 let, pa je v tej starosti pri teku na 220 yard z uspehom lahko vsakemu svojemu konkurentu dal 20 yard naskoka. Couzens, sloviti kolesarski dirkač, je štel že 50 let, ko je v dirki na 50 milj dosegel prvo mesto. Pet let pozneje je bil v dirki na razdaljo 1000 milj še vedno tretji.

Celibat za letalce

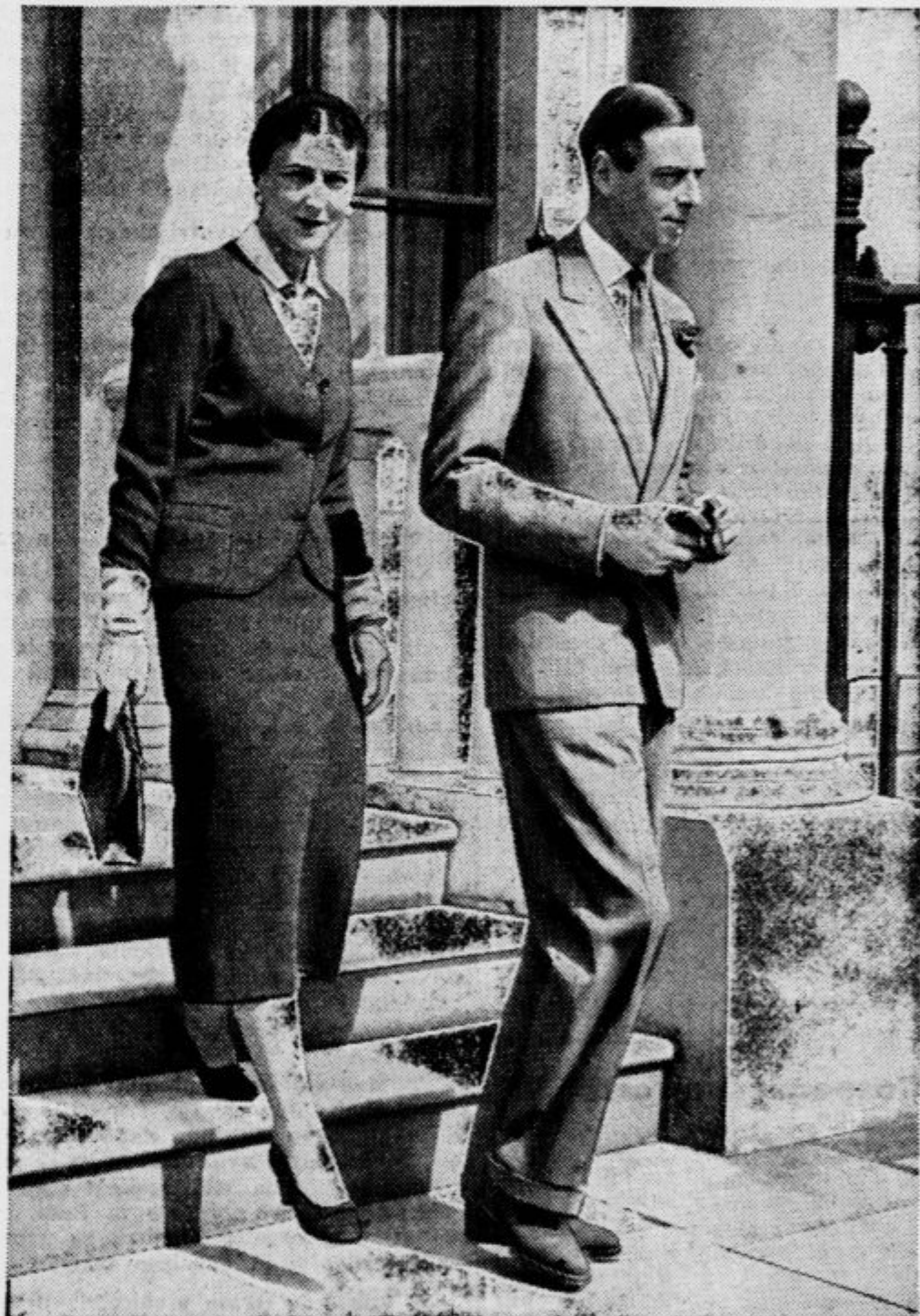
Ena največjih ameriških družb za letalski promet je izdala odredbo, ki je med piloti zbudila največji odpor in je vznevoljila tudi javnost. Ta odredba pravi namreč, da družba v bodoče ne bo več sprejemala poročenih pilotov, vsem svojim sedanjim neporočenim pilotom pa prepoveduje zakon. Tudi če bi se poročili na skrivaj, jim to ne bo pomagalo, kajti najela bo posebne detektive, ki bodo znali ugotoviti tudi kaj takšnega.

Družba utemeljuje svojo nenavadno odredbo s tem, da baš poročeni piloti ne opravljajo svoje službe s potrebnim mirom, ker mislijo vedno na svojo družino. Samski piloti takšnih skrbi ne poznajo in je zato za to službo tudi dosti zanesljivejši.

Paul Claudel smrtno bolan

Francoski diplomat in pesnik Paul Claudel je bolel in leži že delj časa v postelji. Zdravniki nimajo upanja, da bi okrevail.

Na sinjem Jadranu

Vojvoda Kentaki in vojvodinja Marina se mudita ta čas v romantičnih predelih našega Jadrana

Roman dveh blaznih zaljublencev

Angleška javnost se zanima za romantično ljubezensko zgodbo dveh duševno bolnih gojencev blaznice v Brockwoodu.

V tem zavodu sta bila zavoljo lažje duševne obolenosti že delj časa internirana 26-letni Ernest Hibbard in 23-letna Winifred Mary Hardingova. Pred dvema letoma sta se prvič videla v kapeli tega zavoda. Ker so v zavodu ženske ločene od moških, se pač nista mogla drugače sporazumevati nego z znaki. Tudi tako sta si lahko sporočila, da ljubita drug drugega. Pred letom dni sta prvič poskusila pobegniti, toda njiju namera ni uspela. Paznikom je bilo tedaj že znano, da se imata rada, zato so še posebe pazili nanju.

Sedaj je jima pri nekem sprehodu uspelo pobegniti. Ernest je svoj izvoljenik na skrivaj izročil listek, v katerem ji je sporočal podrobnejši načrt za beg. Sedaj ni njima nobenega sledu. Zanimivo je pa, da ju po angleškem zakonu ne morejo več brez nadaljnega predati zavodu, tudi če bi ju ujeli. Ujeti bi ju morali namreč v teku desetih dni. Ker je ta rok že minil, bi moralo šele sodišče znova odločiti, da-li ju je oddati spet zavodu.

Najdba zaklada v Barceloni

»Daily Mail« javlja, da je katalonska policija odkrila na dvorišču nekega hospitala pri Barceloni velik zaklad, sestojec iz srebrih in zlatih palic. Najdbo cenijo na 130 milijonov francoskih frankov in spada k nji tudi vrsta žlahtnih kamnov in dragocenih slik. Policija meni, da so zakal zakopali anarhisti za časa majske revolucije.

A NEKDOTA

Hans von Bülow je nekoč po daljšem času naštudiral staro opero. V tretjem dejanju ima ta opera nenavadno dolg in enoličen solo za flavto. Po tem solu pridejo na vrsto goslači. Bülow pa je pri skušnji zaman čakal, da bi se ti oglašili. »Kje so goslači?« je vzkliknil razdraženo.

Neki goslač si je pomel oči in je zagodrdel: »Poglejte, kaj je v partituri napisano na tem mestu!«

Bülow je pogledal in je našel naslednjo opazko svojega prednika: »Tu je treba goslače zbuditi!«

VSAK DAN ENA

»Mamica, kaj ne da so to rokavice za krave?« (Politikana)

Rafael Sabatini

39

MORSKI KRAGULI

Gusarski roman

En suženj je razgrnil pašo preprogo po tleh. Drug mu je nastavil veliko srebrno sledo, tretji je vril vanjo vode. Ko se je pašo umil, je obrnil obraz proti Meku in pričal za Allah, Ednega, Sočuvstvujočega, Milosti polnega, Kralja sodnjega dne. In od minareta do minareta se je razlegal muezinov klic preko mesta.

Komaj je bil pašo vstal, so se zumaž začeli nagli koraki in rezko povelje. Desetorica nubijskih sulicarjev je prišla na dvorišče in se postavila v ulico, po kateri je v krasni obleki prikorakala silna postava Asadovega vezirja Tsamanija. Za njim se je približala v luskinastem oklepu, ki je ob vsakem koraku tiho žvenketal in se iskrl, druga postava. Svetloba plamenic se je razlila po dvorišču.

»Mir in prerokov blagoslov pridi na tvojo glavo, o mogočini Asad,« je bil vezirjev pozdrav.

»In mir nate, o Tsamani,« je pašo odzdravil.

»Ali prinašaš novice?«

»Velike in slavne, o maziljeni! Sakr el Bahr se je vrnil.«

»Hvala, Njemu!« je vzdignil roke, Rahlega drhtela njegovega glasu ni bilo moči napak razumeti.

Hiter korak se je oglašal za njegovim hrptom, in senca je padla čez prag. Asad je obrnil glavo. Zal mladenič v turbanu in z zlatom izvezenem bur-nusu se mu je priklonil. Luč mu je sijala v nenavadno nežni, blede obraz; človek bi ga bil lahko imel za žensko.

Asad se je zaničljivo nasmehnil v belo brado. Vedel je, da prihaja deček po naročilu svoje čuje-če matere, ki hoče zvedeti novico iz prvih rok.

»Ali si že slišal, Marzak? Sakr el Bahr se je vrnil.«

»Upam, da z zmago,« je gibčno rekel fant.

»Z zmago, ki prekaša vse prejšnje,« je odvrnil Tsamani. »Ob solnčnem zahodu je z dvema mogo-činama frankovskima ladjama priplul v pristanišče. A ladiji sta le najmanjši del njegovega plena.«

»Allah je velik!« se je razveselil pašo. Boljše zavrnitve potuhnenih natičevanj te sicilske žens-ke si ni mogel misliti. »Zakaj ne pride Sakr el Bahr osebno k meni?«

»Dolžnost ga še zadržuje na ladji, o gospodar,« je odvrnil vezir, »a tu je njegov kaja Otmani, ki ga pošilja naprej, da ti bo poročal.«

»Trikrat dobro došel, Otmani!« Paša je plesnil z rokama, in sužnji so razložili zanj in za Marzaka blazine po tleh. »Da slišim tvoje poročilo!«

SESTO POGlavJE

Izpreobrajenec

Zgodba, ki jo je sin še tople prinesel Fenzileji, ji je nalila žolča in pelina v ljubosumno dušo. Že to je bilo dovolj hudo, da se je bil Sakr el Bahr vključ v njenim gorečim molitvam k bogu njenih očetov in k bogu, ki si ga je bila sama izbrala, zdrav vrnil v Alžir. Zdjaj se je morala vrhu tega še zvedeti, da se vrača zmagovalce; to bo samo povečalo Asadovo ljubezen in tudi spoštovanje ljudskih množic. To spoznanje ji je zaprlo usta, da se tolikanj jo je presunilo, da ga ni mogla niti pre-kinjati. A kmalu se je spomnila nečesa, na kar v prvem trenutku ni pazila. Ali ni bilo čudno, da je šel na takšno dolgo pot, pripeljal je pa samo dva sužnja, namesto da bi bil lajšjo do vrha natovoril z živim plenom, kakor je navada pravih gusarjev?

Fenzile je trudno ležala na divanu, za zelenimi okenskimi rešetkami, skozi katere so prihajale v sobo dišave vrta in gostolenje slavcev.

Marzak je nemirno hodil sem ter tja; samo tiho drsanje njegovih brezpetnikov je motilo tišino.

»Nu,« je nazadnje nestrno vprašala mati, »ali se ti ne zdi nekoliko čudno?«

»Res, o mati, zelo čudno je!« Mladenič je obstal pred njenim ležiščem.

»Kaj bi utegnilo biti vzrok?«

»Vzrok?« je ponovil, in njegov nežni obraz, Fen-zilejina živa slika, je ostal prazen.

»Da, vzrok!« je osorno zaklicala. »Ali sem res norčeva mati? Kaj hočeš bedasto zaigrati svoje dni in trpeti, da te ta pasji sin, ta prekleti Frank, tepta z nogami? Da zavzema mesto, ki se spodobí tebi? Mar si res tak slabik? Tečaj bi bilo bolje, da bi se mi bil v križu zadušil!«

Njena italijanska burnost ga je odbijala. Takšne besede iz ust ženske, pa naj mu je bila dvajsetkrat mati, so se mu zdele poniževalne.

»Kaj morem pomagati?«

»To vprašaj mene? Mar nisi dovolj mož, da bi sam skrbel zase? Povem ti, ta mulec iz kristjana in judine te bo še v prah potepal. Lakomen je kakor koblica, zviti kakor kača, divji kakor panter. Tuko mi Allah! Mar ne bi bila nikoli rodila sinu?«

»Pokaži mi pot in reci, kaj naj storim; dotlej mi pa prizanesi te psovke, če ne, sem zadnjič pri tebi.«

Ta grožnja jo je ostrušila; planila je k njemu, mu ovila komolce okoli vratu in prižela svoje lice k njegovemu. Osemnajst let v paševem haremu ni bilo moglo ubiti v tej strastni Sicilski evropskega materinskega čuvstva.

»Oh, dete, moj ljubljani sin,« je zaihtela, »samo skrb zate me dela tako trdo. A zmazala bova. Našla bom pot, sredstvo, da pahnem ta tuji košček blata v ničevost, iz katere je izšel, Zanesi se name, Marzak! Tiho! Oče prihaja. Pusti me samo.«

Marzak je bil pravkar izginil za prestenkom iz rešetaste sandalovine, ko je stopil skozi druga vrata Asad ed Din. Paša se je smehljaj.

Kulturni pregled

Descartes in slovenska filozofija

Kar mislim, da se tisti del naših bralcev, ki zasledujejo današnje filozofsko gibanje, v prvi vrsti zanima za uspehe in misli naših domačih filozofov, naj podam vodilne misli predavatelja prof. dr. Vetrin in dr. Al-meh Sodnikove na mednarodnem filozofskem kongresu v Parizu.

Prof. Vetrin je predaval o razmerju Descartes — filozofa do človečanske misli. Kratka vsebina njegovih izjavljanj je bila sledeča: V nasprotju z dotedanjimi filozofi-jami starega in srednjega veka, ki so izha-jale iz vesoljne kozmosa in zlasti še iz samega prirodnega stvarstva, postavi Des-cartes kot načelno izhodišče točko človeka in šele iz te točke prihaja tudi on do sa-mega božjega bistva na eni strani in do vesolja prirode na drugi. To izvirno iz-hodišče ustaljuje je napravilo iz Descartes-a resničnega očeta nove filozofije novega veka. Za to svojo trditelj podaja predava-telj peto posebnih argumentov. Prvi ar-gument. Descartesovo cogito, ergo sum po-meni nekaj drugega kot pri Avgustinu, ki izpričuje neposredno le izvestnost našega doživljanja. Descartesovo cogito pa izpričuje šč neposredne izvestnosti samega sebe. Avgustin bi rekel: Ne morem dvomiti, da dvomim, Descartes pa pravi: Ne morem dvomiti, da sem. Drugi argument. Des-car-tesu je dejstvo človeka obenem edini porok za vero v Boga in priznanje prirode, ni mu, kakor opažamo to pri filozofih pred njim, bodisi sama priroda, bodisi nadev-tovno dejstvo Boga tudi še pot do človeka. Tretji argument. Descartes se neupravičeno pripisuje znatno, češ da smatra na pr. živali za gole avtomate. Njemu namreč tu ne gre za razliko med živim in neživim in tudi on ne zanika pravega življenja iz-ven človeka. Pač pa mu gre za posebno razliko med prirodnim in osebnim življe-njem, in s tega vidika je njegova antiteza med človekom in samo živaljo vse drugo nego očitna pomota. Četrti argument. Tu-di Descartes govori o »vrojenih idejah«, to pa zopet že natelno samo na točki človeka in še to za važnim dodatkom, da te ideje ne pomenijo nikakih že naprej vloženih spoznanj, pač pa osebo ter edinstveno so-delovalno duha. Zato ima tudi resnica dno korena, vsebinsko-predmetnega, ki ga dobi po »pridobitnih idejah (ideae adventiae)«, in pa osebno-odgovornostnega, ki ga dobi po omenjenih »vrojenih idejah (ideae innatae)«. Prve ideje bi utegnile imeti tudi žival, druge pa grede samo človeku. Peti argument. Tudi Descartesovo nauk o afek-tih dobi pravo osvetlitev šele z vida te po-

sebnosti med življenjem v prirodi in življenjem duha. Zakaj afekti (v strasti) pomenijo upravljanje človeku izrazito trpno stanje, medtem ko se v istih afekti-h tedaj, ko jih motrimo z vida živalskega življenja, izraža kar najbolj izrazita dejav-nost. Zaključek je, da se z Descartesom pri-čenja nova, namreč človečanski osnovana filozofija, s katero je dobila ideja humani-tete tudi svojo filozofsko opredelitev in ut-meljitvev.

Prof. Alma Sodnikova pa se je ude-ležila kongresa z zgodovinsko študijo analize volje po Descar-tesu. On namreč razlikuje voljo kot volitvo, to je naša splošna psihična dejavnost; dru-gič volunta, posebno izrazito stremljenje ali volja kot pogoj za dejanje in tako uveljavljajo spontano doživljeno subjektu. Tretjič voljo v pomenu assensus, posebno aktiviteto subjekta, ki pomeni naš osebno-ostno odnos do doživljanja. Taka analiza vo-lje nam lahko potem razloži različne Descartesove teorije, o katerih se tako po-gosto trdi, da so med seboj protislovne la-ko predvsem vprašanje univerzalnosti vo-lje. Nadalje nam avtorica kaže, kakšno mesto ima vprašanje volje pri problemu spoznavanja, ki Descartesu ni bilo, čeprav se tako točno posnemanje objekta, temveč zavestno oblikovanje objekta, torej naše delo. Tako je ravno Descartes uveljavil udeležbo javnosti subjekta. Predavanje ob-ravnava dalje razvoj spoznavanja na to-čki, ko ga je obravnaval Spinoza. Avtorica tudi pri njem nakaže analizo volje in ugo-tovi tudi tu trojen pomen volje, ki se pa od Descartesa bistveno razlikuje. Pozna namreč voljo kot 1. conatus, 2. voluntas in 3. kot afirmatio ali negatio. Prav zaradi te fundamentalne razlike je namreč krenila Spinozova teorija spoznavanja v smer ob-jekta. Spinoza je pristal na staro teorijo spoznavanja, češ da je to soglasje med doživljanjem in objektom. Tako se je Spi-noza oddaljil od stališča subjekta, ki ga je Descartes na novo uvedel. S tem je Spi-noza popolnoma izpremenil smer takratnemu razvoju spoznavanja in sočasno zatrla descartsova načela prodira šele pri Leibnizu in posebno pri Kantu. Avtorici se je pose-đilo ta problem spoznavanja, ki je še danes tako aktualen in sporen, točno in krat-ko predstaviti. Predavanje, ki ima naslov: »Der Begriff in der Erkenntnistheorie bei Descartes und Spinoza«, je tudi že izšlo v celotni izdaji kongresnih predavanj.

M. Hrovat.

Zapiski

»MODRA PTICA«

Med slovenskimi literarnimi revijami za-vzema mesečnik »Modra ptica« svoje po-bedno mesto. Ta časopis je zrasel iz po-treb mladega založništva, ki je pred dobri-mi osmimi leti stopilo pred slovenskega čita-telja s programom kvalitativne knjige, s subskripcijskim sistemom in plačevanjem na mesečne obroke — vzgled, ki so ga kmalu posnemala tudi druga založništva. Tako se je pričela tihoteka, ki je oboga-tila naš knjižni trg z mnogimi lepimi iz-dajami. Značilno je, da se ta razmah slo-venske knjige začneja z leti, ko se v go-spodarstvu zajeda velika kriza! Nekatere delavne založbe (Hram, Akademski zalo-žba, Naša založba, Evalit i. dr.) so nastale prav v teh letih in izpicala, da je pri nas ljubezen do lepe knjige vzlic vsem ma-terialnim težkotam trdna in plodna.

Revija »Modra ptica« je zvesta spremlje-valka knjižnih izdaj enako imenovane za-ložbe, obenem pa nekaka njihova izpopol-nitev, saj prihajajo v nji do besede pred-vsem domači pisatelji, medtem ko so redne izdaje »Modre ptice« namenjene prevodom iz tujih slovstev. Priklapno opremljena in dobro urejena revija, ki jo — prav ka-kor založništvo — vodi že iz početka Janez Zagar, stoji nekako ob strani naših literarnih struj, ker ne pripada nobenemu ideološkemu taboru. Njena posebnost je vseh osem let v tem, da daje priliko uveljavlja-nja nekaterim mladim talentom, ki se iz tega ali onega vzroka niso pridružili, ali vsaj takoj ne, starejšim revijam, ali ki so jih v njihovem krogu smatrali za književne outsiderje. Tako se je v »Modri ptici« kre-pko uveljavil in dozoril v originalnega na-šega pisatelja Vladimir Bartol; to je ob-javljaj svoje bistre in vedno zanimive ese-je, članke in preglede zgodaj umrli Pero Pajk; tu se sedaj najbolj uveljavlja mladi evropsko razgledan esejist in kritik Pe-ter Donat. Poleg pisateljev, ki so si pri-dobili imo in priznanje tudi izven simpa-tičnega kroga »Modre ptice« (n. pr. Miška Kranjc, Bogomir Magajna i. dr.) sodelu-jejo v tem časopisu nekateri, ki imajo v njem tako rekoč svoj literarni dom, med njimi Milena Mohoričeva, avtorica nekate-rih upoštevanj vrednih proz, posebej še literarno kritičnih ali biografskih člankov. Med rednimi sodelavci »Modre ptice« je pač po zaletu svojega miselnega učenca in prevajalca Petra Donata — angleški esejist

in kritik slovenskega porekla, prof. Janko Lavrin z Nottinghamske univerze.

Cepnav je »Modra ptica« zaradi svoje zmožnosti in nujnega kompromisa med li-terarno revijo v strogem pomenu besede in glasnom založništva ter zaradi svoje ne-kravosti in neveljavosti (nikdar ne toče na boben aktualnih gesel) ostala nekako ob strani glavnega literarnega toka, si je vendar pridobila znatnih zaslug za povzgo-jo naše slovstvene kulture. Obenem knji-žni izdajami založništva prodira ta lite-rarni časopis v tiste plasti, kamor bi težje dospela večja in ideološko izrazljiva knji-ževna revija. Tako se tudi ti čitatelji, ki včasih iz snobizma, včasih pa zaradi dobre-ga nosu čitajo predvsem prevode, sezna-ajo z domačimi pisatelji in esejisti, pa tudi z važnejšimi literarnimi pojavi in pro-blemi v tujini.

V dosednjih 8 zvezkih 8. letnika »Modre ptice« je treba literarno-kritično za-beležiti nekatere pomembnejše prispevke. Iz-med pisateljev je vreden pozornosti Miška Kranjc z novelama »Mrtvo ognjišče« in »Domača pesem«, takisto Bogomir Magaj-na, ki je med drugim prispeval originalni opis samoopazovanja po zavrtju strupa meskalin (»V kraljestvu meskalina«). Vla-dimir Bartol je v dosednjih zvezkih za-stopil samo s prozo. »Pozni zdrajvaiki«, ki ima po snovi in obliki vse značilnosti Bar-tolovega intelektualističnega pripovedova-nja, se zaobježoma k demoniji instinktov, k poevskim bizarnostim posebnih življenj-skih usod k mistiki življenjskih naključij. Pripovedna proza Petra Donata »Iz dne-vnika smešnega človeka« je zanimiv odraz novega psihologizma v literaturi, kakor ga zastopata vsak po svoje Proust in Joyce.

Izmed esejistov in drugih sorodnih pri-spevkov so vredne največje pozornosti štud-ije Janka Lavrina (»Tvorniki skepticizma«, »O tragičnem«, »Kritiki in umetniki«, »Se-rgej Jesenjina«). Pripravljajoča se Slovenska izdaja njegovih velikih esejev »Nietzsche, Tolstoj, Dostojevski« bo nudila prikljo, da naše občinstvo obsirneje seznanimo s tem angleško pisocem Slovencem, ki si je pri-dobil v britanski literarni kritiki pomembno mesto zlasti kot globoki poznavalec ruske in nemške literature in kot esteti nenavadno kultiviranega okusa. — Nadalje je treba omeniti Petra Donata »Londonke medita-cije« zaradi njihovih interesantnih in vsaj za nas v marsičem novih opazovanj an-gleškega življenja; ves članek priča o avtor-jevi široki kulturi in poglobljenem izrazu.

Izmed Poljševskih prispevkov je najza-nimivejši »Neznani Jakopič«. Uvaževanja vredna so puskinijska »Modre ptice« v 3. številki poleg Graborjevega splošnega članka o Puskinu fina studija Milena Mohori-čeva »Larinova Tatjana in Jevgeniju Onje-gin« in prevod »Pogrebniške«, v nadaljnjem zvezku pa B. Vodusek uspehi prevod »Zira-vice« in popoln slovenski tekst znamenite-ga govora F. M. Dostojevskega o Puskinu. M. Mohoričeva nekrolg Ivanu Prijatelju je poln pietete do mrtvega učitelja in vzor-nika. Slovensko liriko zastopa tu poroglj-i Božo Vodusek. Vmes so izšli tudi nekate-ri prevodi. Izmed prispevkov v petiti je najzanimivejši V. Premru izbrni referat o A. W. Haslita knjigi »Unsolved problems of science«. Kot kuriozum bi omenil Grise Koritnika angleški prevod Prešernove pe-sni »Pod okno«; Koritnik je tudi prispe-val nekatere nove prevode iz angleške poezije.

Federico Garcia Lorca, eden največjih pesnikov sodobne španije, je postal prav pred letom dni žrtev uporniške soldate-ske. Lorca je bil pesnik španske življenjs-ke lepote in je s svojo liriko in dramo dvigal stremiljena španije po višji duhov-ni kulturi in novem, idejno plodnem hu-manizmu. Bil je daleč od sleherne revolu-cionarne retorike, od agitatorstva in političnih ideologij, toda čutil je v špan-ski republikani rast novega življenja, mož-nost narodnega preporoda in kulturne povzdige množic, ki bi prilile španski du-hovni kulturi več mladosti in zdravere soka. Zato se je kot lirik in dramatik po-stavil v službo mlade republike, demokra-cije in humanizma. Njegova poezija raz-o-deva globoko ljubezen do rodne zemlje, tesno spojenost s Sevillo in z andalužij-sko pokrajino, ter pristno religiozno ob-

čutje človeka, ki stoji zavzet pred veliči-no in skrivnostjo vesolja. Z Lorco je padla ena prvih dragocenih žrtev v špa-niji in njegovo ime ne bo pozabljeno ne v kulturni zgodovini španije in ne v zgo-dovini sedanjih dramatičnih bojov za ci-vilizacijo in humanizem.

Kje pišejo pisatelji? Pariške »Les Nouvelles Littéraires« so priredile anke-to med nekaterimi pisatelji z naslovom »Où écrivez-vous?« Vprašanja se tičejo nekaterih vnanjih pogojev pisateljevanja, n. pr. ali lahko piše pisatelj v hrupu, ali pa potrebuje tišino? Odgovorili so tudi nekateri odlični pisatelji, med njimi Paul Claudel, Georges Duhamel, Joseph de Pesquidoux in drugi. Claudel pravi, da najraje snuje na kmethi, v naravi, ki mu je »izvor občutij in idej, ko pa ima delo zasnovano, mu je vseeno, kje ga napiše, toda imeti hoče mir okrog sebe. Kreni-to podeželski epik Joseph de Pesqui-doux, ki je nedavno vstopil med »smrtnike«, piše samo na kmethi, kjer ga ne inspirira le pokrajina, marveč tudi ljudje, živali, rastline in druge reči. Duhamel pravi, da se je v vojni naučil umetnosti, kako si človek ustvari tudi v hrupu in v množici samoto in mir. Svojo znano knjigo »Civilisation« je sestavil in za tisk pripravil v dvorani bolnišnice, med stokanem ranjenih vojakov (Duhamel je po poklicu zdravnik). Sedaj piše kjerkoli in pod kakršnimkoli vnanjimi pogoji. — André Maurois pravi, da piše svoje članke in odlomke za liste najraje v Pa-rižu, toda če hoče pisati kakšno večje iz-virno delo, se umakne na kmeto. Prav-kar preživlja politične ob morju v kraju, kjer je živel slavni romantik Chateau-briand, ker pripravlja knjigo o njem.

S P O R T

JPS in ligaši v laseh

Čudna situacija v plavalnem sportu, iz katere se razvija dalekosežna afera

Ko je preteklo soboto potekel rok za prijave za plavalno prvenstvo mostev, ki se ima vršiti 21. in 22. t. m. v Dubrovni-ku, je postalo jasno: svojih prijav za prvenstvo niso vpsali najmočnejši trije li-gaški plavalni klubi, t. j. splitski Jadran, saška Victoria in ljubljanska Ilirija — kakor pišejo poloficielni zagrebški li-sti — niti ne pravosodno prireditelj sam, SK Jug iz Dubrovnika.

Na lanski glavni skupščini saveza so namreč prvi trije omenjeni klubi predla-gali spremembo načina državnega prven-stva po sistemu lig, ki pa jo je večina z dubrovniškim Jugom na čelu odklonila in izglasovala, da se tekmuje za prvenstvo po starem sistemu. Predlagatelji liga-sistema so nato s pritegnitvijo triškega Tristina osnovali posebno pokalno tekmo-vanje, ki je bilo letos v polnem obsegu izvedeno in doseglo v vsakem oziru naj-boljši uspeh.

Na sami skupščini je že bilo ugotov-ljeno razpoloženje ligaskih klubov, da se prvenstva v Dubrovniku ne bodo udeleži-li, ker so se vsi klubi v teku dolge vrste let finančno že toliko izpraznili, da velike-ga bremena, ki ga mora vsakemu klubu — zlasti pa onim bolj oddaljenim — na-prtiti potovanje v Dubrovnik, ne zmorejo več.

Tako je tudi naš zmagovalce v tekmo-vanju za Jadranski pokal, ljubljanska Ilir-ija, poslal pred zaključkom prijavnega termina savezu dopis, v katerem je obraz-ložil svoj finančni položaj, po deficitnem juniorskem prvenstvu še precej občutno poslabšan, in javil, da brez kakšne izredne podpore ali dotacije žal ne more potovati v Dubrovnik na prvenstvo, nikjer pa ni izjavil, da ljubljanski plavalci ne bi hoteli, mogli ali kakorkoli sploh ne imeli neme-na, startati v državni reprezentanci v dvoboju s CSR, ki bo teden dni kasneje tudi v Dubrovniku.

Res je bilo sklenjeno na skupščini sa-veza, da bo državno prvenstvo mostev iz-birno tekmovalje za sestavo reprezentan-ce za tiste plavalce, ki se bodo za start na državnem prvenstvu prijavili. Obenem pa je bilo sklenjeno tudi, da se bo sicer v okviru prvenstva mostev pa izven pro-grama prvenstva samega vršilo posebno izbirno tekmovalje za vse plavalce tistih klubov, ki ne bodo startali na prvenstvu in se je prireditelj ponudil sam, da bo kril vse stroške bivanja v Dubrovniku in potovanja iz Dubrovnika nazaj za vse pla-vače, ki se bodo kvalificirali na tem tek-movanju za državno reprezentanco.

Po vsem tem nas zelo preseneča pisa-nje zagrebških listov, da sta savez in nje-gov tehnični referent v velikih škripah, glede sestave reprezentance, ki naj bi na-stopila proti Čehom, češ da bo moral vzeti v poštev samo tiste plavalce, ki bo-do startali na prvenstvu, obenem pa za nezgodni neuspeh že v ligaske vali kriv-do in odgovornost na tri ligaske klube, ki se za prvenstvo niso prijavili.

Ne samo, da imata savez in njegov teh-nični referent na razpolago rezultate vseh najboljših plavalcev ligaskih klubov iz po-šestih tekem v najmočnejši konkurenci v borbah za Jadranski pokal — na razpo-lago ima še možnost, da vse, ki jih sma-tra za primerne, pozove v Dubrovnik in jim — kakor je sklenila skupščina — v okviru prvenstva mostev da startati v posebnih izbirnih tekmovaljih ter tako tamkaj sestavi reprezentanco. Mesto da bi savez postopal tako, pa preko časopisa zliiva blato na ligaske klube, jih proglasa za nacionalno premalo zavedne ter nasto-pa z vsemi mogočimi represalijami!

Savez nekoč, savez sedaj

Isti plavalni savez, ki ni niti z očesom treni, ko niso na prvenstvenem tekmovalju prihajali vsi najmočnejši klubi, dočim naša Ilirija vse od leta 1927. pa do današnje-ga dne ni izostala na nobenem prvenstven-em tekmovalju, na prvenstvu skokov pa dostikrat že startala kot edini konkuren-t z znatnim številom tekmovalcev, isti savez, ki ni trenil z očesom, ko so za meddržavno tekmo z Madžarsko v Splitu waterpolisti Juga odrekli svoje sodelova-nje in je moral nastopiti druga garnitu-ra, isti savez, ki je brez nadaljnega pri-stal, da v meddržavni damski tekmi proti Italiji niso nastopile plavalce Jadrana, isti savez, ki je v najnovejšem času kom-promitiran z nastopom seniorja Mirkovi-ča v waterpolo mostu ZPK (nekateri funkcionarji saveza so namreč vodilni funkcionarji v ZPK) — ta savez ljublj-ja repesalije nad ljubljansko Ilirijo za-to, ker po desetih letih prvič ne bo na-stopila na državnem prvenstvu.

Najbolj pa mora vsakega poznavalca razmer začuditi in ogorčiti naslednje: V dopisu savezu, ki ga je plavalna sekci-ja ljubljanske Ilirije prejela včeraj, obvešča savez Ilirijo med drugim tudi, da je s posebno vlogo naprosil ministrstvo za telesno vzgojo, da Iliriji v bodoče odre-če vsako podporo in pomo. Ne glede na de-setletno najuspešnejše delo na področju ne samo plavalnega, temveč tudi mnogih drugih sportov, ne glede na sportne na-prave, ki jih je Ilirija zgradila, ne glede na vse deset let stoliščice, ki jih je Ilirija izdala sam za nastope svojih plavalcev in njih pripravo za te nastope, pošlje JPS enostavno takde vlogo — samo zato, ker se Ilirija ni prijavila za letošnje prven-stvo mostev v Dubrovniku, katerega re-zišerji so pač tokrat slučajno režimska grupa Jug, ZPK in peščica majhnih klubov!

Mislimo, da je ne le naša pravica, tem-več tudi dolžnost, pozvati javno savez, naj ob dvanaesti uri opusti koristolovstvo in formalizem, da ne bomo pred Čehi res doživeli prav nepotrebnega debakla. In če ga le bomo, naj gospodje v savezu ne za-vijajo oči: na njih in samo na njih je, kak-ana — bo reprezentanca, ki bo nastopila

proti CSR in če kaj ne bo v redu, bodo še morali priznati svojo krivdo, ki bi jo že sedaj radi prevrtili na tistega pač, ki bo najponižneje ukrivil hrbet.

Reševalci

SK Ljubljane na delu!

Odbor SK Ljubljane je na pobudo zad-njega sestanka in glede na to, ker vsi do-sedanja pozivi za podporo niso imeli uspe-ha, izdal posebne bloke za »akcijo za ob-novitev igrišča SK Ljubljane«. Bloki se prodajajo po Din 20.—, 10.—, 5.— in 2.— in naj ne bo nikogar, ki se zanima za no-gomet ali naš sport sploh, da bi po svo-jih močeh ne podprl prizadevanja SK Ljubljane. Sramotno razdejano igrišče ob Tyrševi cesti mora dobiti vsaj na zunaj nekoliko lepši videz!

Prepričani ste lahko, da bodo naši no-gometaši, ko bodo videli igrišče poprav-ljeno in imeli na vsaki tekmi več gledal-cev, tudi z vse drugačno voljo nastopiti na zelenem polju!

SK Ljubljane, finančni odbor. Seja fi-nančnega odbora bo drveni ob 20.30 v gostilni Lovšin v Gradišču. Ker so na dnev-nem redu zelo važna vprašanja, naj bodo vsi, ki so v odboru, točni. Ing. Kobi. Si-mončič M., Auerbach, Detela Polde in Ivančič sigurno!

Akcija za obnovitev igrišča SK Ljubljane. Pozivajo se vsi zainteresirani od raz-pečevalci blokov, da se dobijo bloki pri klubovem blaginiku g. Janezu Klusarju v Mestni hranilnici. Segajte pridno po njih!

SK Ljubljane. Danes od 17. dalje obve-zen trening juniorske skupine.

V nekaj vrstah

Preteklo nedeljo je SK Ptuj otvoril svojo novo zgrajeno igrišče. Pri tej prili-ki je bila tudi nogometna tekma med mostvom Ptuj in enajstorico Gradjeanske-iz Čakovca, ki se je končala neodloče-no 1:1. Druga nogometna tekma v Ptuj-u pa je bila med mostvom Drave in Zeleznici-iz Maribora, v kateri so po zelo živahni igri zmagali Zeleznici-iz 6:4. Obisk obeh tekem je bil precej dober.

Dne 10. oktobra čaka našo državno no-gometno reprezentanco najvažnejša nalo-ga v letošnji sezoni, ker mora nastopiti v kvalifikacijski igri za svetovno prvenstvo proti Poljski. Tekma bo bodisi v Varšavi, bodisi v Kajovcih, kar še ni odločeno. Dejstvo pa je, da se Poljaki za to sreča-nje pripravljajo zelo resno in bo imela naša reprezentanca tamkaj zelo težak po-sel.

Prihodnji petek, soboto in nedeljo bo v Zagrebu lahkoatletsko državno prvenstvo v lahki atletiki. Na sporedu bo ves olim-pijski spored, kar je letos prvič, odkar se prirejšajo ta prvenstva. To pot bodo te tekme še važnejše zaradi tega, ker bodo obenem izbirne za balkanijsko, ki bo 14. dni pozneje v Bukarešti. Kakor trdijo, se je za to prvenstvo prijavilo skoraj 200 tekmovalcev.

V okviru mednarodnega sportnega ted-na ob Vrškem jezeru, so v soboto jugo-slovenski boksači nastopili proti avstrijs-kim in izgubili z 2:5 točkami. Med naši-mi sta zmagala samo Pongrac v lahki te-zi nad Gradčanom Samitcem, v welterški teži pa Fischer nad Dumajčanom Musi-lom. V nedeljo je bila repriza te priredit-ve, ki se je končala še bolj za Avstrijo, in sicer 4:1. Zmagal je samo Fischer nad Musilom.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov, (službeno). Opozarjamo vse atlete in sa-vezne funkcionarje, ki bi morda prišli v poštev kot reprezentanti ali vodje pota za Bukarešto, da dostavijo Zvezi dve fotogra-fiji v velikosti 5 x 6 cm za kolektivni potni list. Ena izmed obeh fotografij mora biti overljena ali po upravi policije ali pa po sresnem načelnstvu in ne po mestnem pogla-varstvu. Razen tega mora vsakdo, poslati tudi dovoljenje uprave policije ali sreska-ga načelnstva (ne mestnega poglavarstva), ki bo priključilo kolektivnemu potnemu listu, izdanemu upravi policije v Zagre-bu. — Drjavno prvenstvo bo na srednje-solskem igrišču v Zagrebu, Klaičeva ul. dolžina proge 333.33 m, kriterij z ugaski in z nekoliko dvignjenimi zavoji. — Seja kazenskega odbora bo drveni ob 20. v taj-ništvu, seja lehn. in upr. odbora ob 20.30 istokam. Na sejo se v svrhu zaslišanja po-zivata prof. Dobovešek in Slapar Franci.

Ljubljanski plavalni podsavez. JPS je zaradi državnega prvenstva mostev in

MALI OGLASI R A D I O

Letovišča

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Letoviščarji!
Najlepše preživite svoje počitnice koncem poletja v vinorodnih Pekrah pri Mariboru v gostilni Tomše. Izvrstna prehrana 4 obroki dnevno. Celodnevni pension 35 Din. 20193-38

Služba išče

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mizarski pomočnik
ki je dobro vpeljan in stavlinski posej, dobi takoj mesto. — Prednost imajo oni, ki znajo še nemški jezik. Naslov v vse posloval. Jutra. 20174-1

Sposobnega

korespondenta
ali korespondentke s znanjem tujih jezikov in dobrega uradnega sloja. — Samostojno vodenje kolonialnega oddelka — laže večje trgovsko podjetje. Nastop takoj. Obširne ponudbe na: Sušak, Poštini predal 78. 20172-1

Služkinjo za vse
s dobrimi sposobnostmi in znanjem tujih jezikov in dobrega uradnega sloja. — Samostojno vodenje kolonialnega oddelka — laže večje trgovsko podjetje. Nastop takoj. Obširne ponudbe na: Sušak, Poštini predal 78. 20172-1

Izurnjeno pletiljo
in šiviljo za pletenje spretljivo. — Mestni trg 7. 20036-1

Praktikantinja
absolventka trgovske šole, popolnoma vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi sprejme importna trgovina. Ponudbe pod »Sposobna« na ogl. odd. Jutra. 20037-1

Raznašalca kruha
iskam za takoj, v prostem času tudi za druga dela. — Pekarija Krenos, Zalog 64. 20021-1

Gospodinjstvo
s nekaj premoženjem, 85% uradnik. Informacije daje vdova Černi, Hrenova 17. 20043-1

Več trgovskih pomočnikov
modne in galanterijske stroke sprejme trgovska hiša. Reflektira se samo na izvršene moči. Tozadnje ponudbe pod »Strokovno izobrazbo 906« na ogl. odd. Jutra. 20018-1

Izvežbano blagajničarstvo
s znanjem knjigovodstva sprejme veletrgovina izven Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra z navedbo sedanjega službovanja pod »Blagajničarstvo«. 20019-1

Postrežnico
za dopolnske ure iskam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20033-1

Samostojno kuharico
iskam večje podjetje v Ljubljani. Ponudbe z zahtevno plačo na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljivost«. 20034-1

Vajenci (he)

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizersko učenko
spretno, marljivo s vsaj 3 razredi mešanske šole. — Oskrbna v hiši. Ponudbe s sliko cele postave poslati na Branko Hrabrič, frizerski salon Karlovac, Bječka ulica 1. 20030-44

INSERTIRAJ V „JUTRO“!

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA
Nove pustolovščine

Jaz stečem na zadnjo stran hiše, ker vem, da stoji tam velik sod za deževnico. Prevrnem ga, da se voda razlije po snegu, in zavalim sod pred hišna vrata, kjer Šilonoska še vedno visi na oknu.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inšertni del je odgovoren Aloja Novak — Vsi v Ljubljani.

Služba išče

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kuharica
mlada, vajena vsa dela, tudi kot prodajalka, tebi službe čes dan ali stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Resna«. 20030-3

Prodaj

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bakreni trakovi
17 mm široki, 3 mm debeli, cca 600 kg, 1 predkurjava (Vorheizleitung) za žage in 1 železen koš za vodo cca 1000 litrov napredaj. Naslov: Nakup kovin, Glumac Vilma, Celje. 20019-18

Kupimo
model za cementne cevi. — Primer 50 in 60 cm. Gradidom družba, s.o.s. Srednja 26. Ljubljana. 20035-6

Naslove

malih oglasov pošiljamo samo onim,
ki pošljejo znamke za 3 din.

Najboljši trboveljski
PREMOG
brez prahu,
koka, suha drva
L. Pogačnik
BOHORICEVA 6,
Telef. 20-59

Med mestom

in deželo
posreduje »Jutrova mali oglasnik«

Auto, moto

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

DKW motocikli
nova pošiljka je prispela Motor-Import dr. z. o. z. Ljubljana, Tyrševa c. 35. 20249-10

Osební avto

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Osební avto Škoda
v dobrem stanju poceni napredaj. Litografija Cemažar, Ljubljana, Igrška 6. 20017-10

Osební avto

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stroji

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj
skoraj novo lokomobilo 8 atm. 11.87 kv. m. 2 centrifugi. 1 pralni stroj 1 bakreni kotel z dvojno steno. 2 el. motorja. Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 20084-28

Dijške sobe

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijška
nitišolca in boljše rodbine, sprejem na dobro hrano ter zračno in solno stanovanje v centru mesta. Cena zmerna. Pomoč pri učenju ter strogo nadzorstvo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19042-32

V Celju

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesečna soba
lepa, čista, zračna ter solnca, s posebnim vdom dom se odda stalnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20379-23

Soba odda

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Soba
s posebnim vdom oddam boljšemu gospodu. Komenkega ul. 16. pritišje levo. 20033-33

Kapital

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge
vseh denarnih sredstev terjate in vrednostne papirje v novem cenju najkvalitetnejše po najvišji ceni takoj v gotovini

A. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova ul. 14. Telefon 35-10. 59-16

Hranilne vloge

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

RUDOLF ZORE

Ljubljana, Gledališka 12. Telefon 36-10. 20006-16

Naročniki »JUTRA«

so zavarovani za 10.000 Din.

Informacije

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opozorilo
Spodaj podpisani naznanjam, da pri meni do sedaj zaposleni klerški pomočnik, Ištihar Ernest, ni upravičen kasirati nikakih računov ter prevzemati na moje ime v to vrsto spadajoča dela. — Alojzij Vrabec splošno kleparstvo. 20037-31

Razno

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dražbe

Krznarsko blago
v večjih množinah in raznih kvalitetah se bo prodajalo na dražbi pod roko dne 19. t. m. ob 15. uri v Mariboru, Gosposka ul. 37. Cene nenevadno ugodne za nakup. 20146-32

Lokali

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Večji trgovski lokal
s skladiščem oddam v najem na Mestnem trgu v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah »Jutra«. 20097-19

Stanovanje

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

3-sobno stanovanje
komfortno za september oddam v Ilirski ul. 17-1. Vprašati do 9. ure. 20158-2.

Štirisob. stanovanje
moderno v centru Beograda s kopalnico, oddam takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poeni«. 20087-21

Trosob. stanovanje
tako oddam. Sv. Jakoba trg 8. 20044-31

Stanovanja

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Enosob. stanovanje
even, s kabineto, kuhinjo in pritlikinami, snažno in čisto iče boljše stranka (dve osebi). Plačnik signor, even, tudi trisečno v naprej. Vseitev oktobra ali novembra t. l. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Oktober ali November«. 20091-21a

Dijške sobe

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijška

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijška
nitišolca in boljše rodbine, sprejem na dobro hrano ter zračno in solno stanovanje v centru mesta. Cena zmerna. Pomoč pri učenju ter strogo nadzorstvo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19042-32

V Celju

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesečna soba
lepa, čista, zračna ter solnca, s posebnim vdom dom se odda stalnemu gospodu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20379-23

Soba odda

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Soba
s posebnim vdom oddam boljšemu gospodu. Komenkega ul. 16. pritišje levo. 20033-33

Gospoda ali dva

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobo
krasno, sončno, oddam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20015-23

Sobe išče

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesečno sobo
s posebnim vdom iče gospod. Ponudbe s navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »Takoj in stalno«. 19061-30a

Dopisi

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dušan K.
Preprosto dvignila pismo. Predlagam četrtak ob 2. istotaj na prelazu proti R. s modro k. v roki ali dopis pod prvotno sifro. »U«. 20031-34

Informacije

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opozorilo
Spodaj podpisani naznanjam, da pri meni do sedaj zaposleni klerški pomočnik, Ištihar Ernest, ni upravičen kasirati nikakih računov ter prevzemati na moje ime v to vrsto spadajoča dela. — Alojzij Vrabec splošno kleparstvo. 20037-31

Razno

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Novosti

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

perila, obleke, pumparice i. t. d. nudi ceneno

PRESKER,

Sv. Petra c. 24.

Kupuj

domače blago!

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za jugoslovanski patent št. 11576 od 1. oktobra 1934 na: »IZBOLJSANJA, KI SE NANAŠAJO NA SESTAVLJENI MOTORNO LETALO« se iščejo kupci ali odjemalci licenc.

Cenj. ponudbe na: patentni inženjer Ing. Hinko Petrič, Ljubljana, Beethovnova ulica 2.

Krajevne zastopnike

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

za vsa srezka mesta v državi sprejme angleška tovarna

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sreda, 18. avgusta

Ljubljana 12: Baletna glasba (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Mozaik (plošče). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Žena v naših narodnih pesmih. — 19:50: Šah. — 20: Koroske pesmice (plošče). — 20:10: Mlad. ura: Ljudske igre na Koroskem (prof. Niko Kuret). — 20:30: Vokalni solistični koncert g. Marjana Rusa s spremljevanjem Rario orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Sestre Stritarjeve pojo narodne pesmi.

Četrtek, 19. avgusta

Ljubljana 12: Odlomki iz zvočnih filmov (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Radio orkester. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Ministrstvo za telesno vzgojo naroda. — 19:50: Šaljapin poje (plošče). — 20:10: Zgodovinsko ozadje slovenske narodne pesmi (dr. Ivan Grafenauer). — 20:30: Ruske ciganske pesmi poje gđ. Bogdana Stritarjeva, vmes igra na citre g. Vilko Skok. — 21:30: Koncert Radio orkestra. — 22: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 22:15: Radio orkester. Beograd 17:20: Orkestralni in pevski koncert. — 18:40: Plošče. — 20: Simfonični koncert in narodna pesmi. — 22:20: Klavirske skladbe in plošče. — Zagreb 17:15: Laha godba. — 20: Prenos iz Beograda. — 22:20: Laha in plesna muzika. — Praga 19:50: Odlomki iz operet. — 21:10: Ostrčilova glasba. — 22:20: Laha godba s plošč. — Varšava 20: Laha godba orkestra in solistov. — 22: Klavirski koncert. — 22:30: Poljske umetne pesmi. — Dunaj 10:50: Kmečka godba s plošč. — 12: Orkester. — 16:05: Odlomki iz letošnjega festivala v Salzburgu. — 17:25: Pevski in klavirski koncert. — 19:25: Iz starih spevoiger in operet. — 20:05: Veseloigra. — 21:40: Laha glasba s plošč. — 22:20: Plesni orkester. — 23: Nadaljevanje plesa. — Berlin 19:15: Klavirski koncert. — 20:10: Plesni večer v starem Berlinu. — München 19: Zaključne scene iz najpriljubljenejših operet. — 21:10: Večer serenad. — 21:50: Recitacije. — 22:30: Prenos iz Stuttgarta. — Stuttgart 19: Venček lepih pesmi in napevov. — 20:10: Za ples in za smeh. — 21:15: Koncert orkestra.

JESENSKI LIPSKI SEJEM 1937

OD 29. AVGUSTA DO 2. SEPTEMBRA.
in častni zastopniki:
Ing. G. TÖNNIES — Ljubljana, Tyrševa 33. — Tel. 27-62 in
Jos. Bezjak — Maribor, Gosposka ul. 25. — Tel. 20-97.
Vsa pojasnila dajejo:
Zvanični biro lajpciškog sajma — Beograd — Knez Mihajlova 33/1.

Točno plačuj „Jutru“ naročnino varuj svojem zavarovalnino!

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak 3 Din, za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Beoda 1 Din, davak